

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERȚIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă fiecare și
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Luptă economică.

Zilele trecute s'a publicat printre știrile zilei o scurtă informație, în aparență de puțină importanță. Un plugar român din Șeica-mare, comitatul Târnavei-mari, s'a dat la târg cu un locuitor sas să-i cumpere un petec de vie. Sasul i-a cerut 40 coroane pe bucățica de pământ, preț care i-a dat numai decât Românul. Sasul, însă, a amânat încheierea târgului, ca a doua zi să-i ceară 50 de coroane, mai apoi, după ce Românul s'a învoit să-i dea și acest preț, — i-a cerut 60, apoi 80 coroane, ca pe urmă să-i comunice că nu-i poate vinde via nici cu acest preț, fiindcă nu-l lasă preotul să cedeze pământ la străin de neamul lui. Și bucățica de vie a vândut-o, mult mai ieftin, unui conațional.

Lupta pentru pământ e mai întetită în statele agricole, între cari ocupă loc de frunte Ungaria. Tot lupta pentru pământ a fost și mobilul sângeroaselor răscoale țărănești din România, din primăvara anului 1907. Lipsa de mari stabilimente industriale, de fabrici cari dau de lucru la mii de brațe muncitoare — reduce la noi și în alte țări agricole cea mai însemnată parte a păturilor de jos la traiul pe urma rodului pământului muncit. Țăranul își muncește pământul; el îl ară, îl samănă, și tot el seceră și adună roadele, reducând cheltuielile la minimul cu putință. De aceea la noi nici nu se observă fuga nebună a locuitorilor dela țară spre orașe; de aceea la noi creșterea populației dela orașe nu e mai mare decât sporul firesc ce

ni-l prezintă excedentul de nașteri față de cazurile de moarte. Ungaria are azi un singur oraș cu o populație de aproape un milion și un singur oraș (Seghedinul) cu ceva peste 100 de mii locuitori. La noi majoritatea covârșitoare a populației trăiește după pământ și n'are ce căuta în orașe, cari nu-i oferă destulă garanție pentru câștigarea pâinii de toate zilele.

Mai îndârjită e însă lupta aceasta pentru pământ în țările locuite de mai multe neamuri. Aici lupta pentru pământ e și o luptă pentru existența națională. Pământul adună fiii de acelaș neam și-i ține strinși în jurul vetrei strămoșești, pe când lipsa lui îi risipește în măsură mai mare sau mică.

În Ardealul nostru muntos, locuit de trei neamuri, lupta aceasta prezintă pentru noi un interes deosebit; în rîndul întâi lupta ce se dă între Români și Sași. Măna cea de oameni, veniți cu câteva sute de ani înainte în mijlocul nostru, și-au știut păstra prin cursul veacurilor, sprijiniți de drepturi excepționale acordate lor de Regii ungari, naționalitatea lor. Un mic ostrov sășesc într'o întinsă mare românească, acest popor sășesc și-a știut apăra ființa sa etnică prin o consolidare conștientă a forțelor sale economice. Au trebuit să treacă veacuri întregi până ce poporul nostru a reușit să cucerească câteva sate prin forța sa numerică cutropitoare. De partea noastră, însă, lupta niciodată, — cel puțin până în prezentul apropiat — n'a fost o luptă conștientă, cum a fost conștientă apărarea lor. La noi abia în anii

din urmă se dă o atenție oarecare întăririi noastre economice prin cumpărarea de pământuri și realități. Am scăpat atâtea prilejuri binevenite de-a ne întări și pe această cale. Și prilejurile aceste nu mai revin decât anevoie, căci tot mai mare și mai conștientă e rezistența celor cu cari avem să luptăm.

Ni-o dovedește aceasta în deplină măsură și cazul dela Șeica-mare. Apărarea națională cere ca pierderea ce-o suferă fiul unui neam să nu fie o întărire a unui fiu de alt neam. Dacă un Sas e nevoit să se despartă de o bucățică a moșioarei sale, politica națională săsească cere ca bucățica aceasta de pământ, fie cât de neînsemnată, să nu treacă în mâni străine. Și ascultând de preotul său care propagă acest principiu național, Sasul dela Șeica-mare n'a vândut pământul său Românului, ci l-a dat unui conațional al său — pe un preț mult mai mic decât ar fi primit dela Român.

Cazul acesta dela Șeica-mare nu e un caz izolat. Așa procedează Sașii pretutindeni, în mod conștient și sistematic. Dacă, cu toate aceste, nu reușesc să conserve în toate locurile averea națională, cauza nu e slăbirea conștiinței naționale, ci împrejurări de forță majoră.

Avem înaintea noastră un tablou statistic al schimbărilor de proprietăți în comunele aparținătoare oficiului cadastral dela Mediaș, comitatul Târnavei-mari. Acest tablou e primul semn real că și din partea noastră lupta pentru pământ începe să se ducă cu mai mult sistem și con-

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“

Viața literară.

Jurământul în materie literară. — O vorbă de spirit a lui Radu. — Talente stinse și reputații usurpate.

De Ilarie Chendi.

Neapărat, nu e greu să faci jurăminte de dragoste și de credință. Și cine nu le-a făcut în viață, însemnează că nu are nici o rază de poezie în suflet. Te îmbie la asta teiul sfânt, al lui Eminescu, te îmbie zarea de lună și glasul de priveghitoare. Și faci ca Heine: zmulgi dintr'un munte un brad uriaș, îl aprinzi în craterul Aetna și-ți scrii, cu jăratecul acela, pe cerul albastru, jurământul: „Agnes, te iubesc!”...

Dar mărturisesc, că a face jurământ în vre-o materie literară, este mult mai anevoios și mai complicat. În dragoste îți stoarce cuvântul impulsivitatea firei tale și farmecul naturii și al tinereții. În literatură însă, când juri pe cruce, pentru stabilirea unui adevăr, cestiunea se prezintă mult mai grav.

Trăim acum în epoca procesului poetului Anghel. Zic „epocă”, fiindcă procese de-aceste sunt rare. Manuscrisele unui autor se prăpădesc de obicei în coșul nesațios al unei redacții. Manuscrisele prietenului Anghel însă au avut soarta să fie distruse în faimosul „foc dela Luvru”, înainte de a vedea lumina zilei. Limbile lacome de foc au prefăcut în fum și cenușă atâtea lucrări începute, schițate, sau gata de tipar și tre-

cute prin ultima cizelare migăloasă a formei, încât pierderea aceasta, vorbind numai din punctul de vedere al subiectivității autorului, este ireparabilă. Dar, cum odată cu creațiunea asta originală, s'au prăbușit și alte lucruri, cari constituiau comoara personală a lui Anghel; cum un interior luxos de cameră, aranjată cu fantazie de poet, cu o bibliotecă sistematică, cu tablouri de pictori străini și indigeni și cu covoare orientale, au dispărut cu totul în această gheenă de vâlvătaie, iată-ne într'o zi, cu toții, la judecată, pentru amicul nostru și contra proprietarului vinovat al „Luvrului”.

Este rîndul meu de martor. În camera judecătorului. Mi-se cere credința asupra valorii poetului. Și mi-se dă o cruce pentru jurământ. O situație cum n'am cunoscut în viață. Măna îmi tremură și la orizontul conștiinței pare că îmi apar toate cele cinci-sprezece generații de preoți, din ceata străbunilor mei, cu bărbi stufoase și slujitori credincioși la altarul Domnului, ca să-mi asculte jurământul. E ceva misterios în atmosferă; este ceva chinuitor în clipa asta de frământare. Dar palidul și inofensivul judecător mă privește ca un copil bun și mă scoate din încurcăle, întrebându-mă, după obiceiuita formulă solemnă:

Judecătorul (grav și apăsător): Juri, că vei spune adevărul?

Eu (în acelaș ton): „Jur, că voi spune adevărul!”

Și l'am spus pe larg și terminându-l, simțeam un fel de mândrie de acest jurământ. Nu că a-și fi avut eu trebuința de el, căci conștiința însăș

îmi ajungea, ca pavăză, în materia asta de critică literară. Dar mă gândiam la alții. Adevărul este purorea relativ, după cum e și omul. Câți dintre teoreticienii noștri, pasionați de una sau alta dintre direcțiunile estetice, se apropie măcar până la relativitatea adevărului? Ce te faci astăzi cu atâția detractori de meserie și strigători de bălcu, sau chiar cu cei ce n'au puțința firească de a se avânta în regiunile adevărului? Și n'ar fi oare un câștig pentru bine, frumos și adevăr, dacă toată categoria asta de turburători ai gustului, înainte de a începe operațiile lor, ar fi supuși la jurământ sever, în forma cea mai inchizițională, care să-i oblige a nu mai profana ceea-ce este merit și talent în artă și literatură? În fond jurământul acesta nu este modern și cu totul protivnic concepțiilor noastre literare. Dar așa, ca un fel de examen al capacității morale și ca o bună măsură coercitivă pentru cei nechemăți și pentru cei cari singuri se îmbulzesc să aprindă o lumânare la altarul adevărului n'ar strica totuș să se introducă și în materie literară....

Rețin din textul cuvintelor mele, rostite în fața judecătorului, un epizod caracteristic. Era eu noi și Radu Rosetti, ca avocat din partea lui Anghel. Vorbearm despre modul cum Anghel și-a făcut drum în literatură, cum nu și-a epuizat talentul în prima sa tinerețe, cum s'a trudit să se desvolte treptat, dela micile catrene populare la orizonturi tot mai largi, încât astăzi este printre forțele creatoare unul din cei mai activi. Momentul acesta îl relevam pentru a arăta fenomenul curios din literatura noastră, că talentele

știință. În cursul anilor 1907, 1908 și 1909, în cele 27 comune aparținătoare acestui oficiu cadastral Sașii au pierdut 270 de jugăre de pământ și au câștigat 6, iar Românii au pierdut 5 jugăre și au câștigat 377. Câștigul acesta o în orice caz o dovadă îmbucurătoare a întăririi noastre economice, când știm cu câtă îndârjire și abnegație își apără Sașii averea lor națională.

Tabloul acesta este însă și un semn că politica economică a Sașilor ține seamă de toate schimbările ce se fac în proprietățile lor. El este un apel la adresa tuturor Sașilor să-și apere cu mai multă forță pământul: e un apel la adresa conducătorilor lor firești să îndemne poporul a urma pilda dela Șeica-mare.

„Mai bine mai ieftin la ai tăi, decât mai scump la străini!” e lozincă ce se adresează azi poporului sășesc de presa și conducătorii lui.

N'ar fi vremea oare să împrumutăm și noi dela ei această lozincă a sprijinului reciproc?

Adunarea dela Iablanța. Ieri după cum am anunțat, s'a ținut o nouă adunare populară românească la Iablanța. Succesul ei, mulțumită țărănilor deștepti din Iablanța și părintelui Gh. Tătuțu, a fost deplin. S'au prezentat la adunare peste 6 mii de oameni de prin toate împrejurimile; mai ales țărani, alegători ai dlui Vlad, care a fost purtat într'un adevărat triumf de țărani din părțile acele, cari îl cunosc și iubesc. Președintele adunării a fost părintele Dr. I. Sârbu din Rudăria. Au vorbit: Dr. A. Morariu, adv. în Caransebeș, Dr. Gh. Gârda, Dr. V. Bontescu, Dr. A. Vlad, Ion Văsăi, Dr. I. Marșieu, V. Goldiș și Dr. St. Cicio-Pop. S'a citit și s'a volat cunoscuta moțiune dela Arad, Lugoj și Orăștie.

Camera deputaților va ține mâine, Miercuri, ședință.

La ordinea zilei sunt reformele militare.

poetice se sting așa de repede și-și pierd așa de ușor popularitatea...

De-odată aud pe Radu Rosetti, care mă întreprinde:

— „Aici faci aluzie la mine, nu-i așa?” mă întreabă simpaticul avocat și fost poet. Gluma a fost bună și-mi dă ocazie, să revin asupra autorului ei.

Intr'adevăr, Radu Rosetti astăzi nu mai face parte din rândurile scriitorilor activi. El este eșit aproape din circulație, cum o pătesc toți aceia, cari nu reușesc să țină pas cu evoluția. Pe vremuri însă el își avea zile de glorie. Intr'o epocă de tranziție volumașele lui de poezie lirică serviau ca lectură pentru tinerime și pentru fetele de pension, cari durmeau cu versurile lui sentimentale sub pernă. Au venit însă talente mai viguroase și, împreună cu nemiloasa critică, au instrăinat publicul de aceste dulcęgării.

Și iată-l acumă izolată și resemnat, fără să se mai frământă pentru o rimă, sau pentru vre-o figură de-o evidentă simplitate. Resemnarea asta a unui poet neajuns la trepte superioare în drumul spre culme, îi face cinste, căci probează respectul față de adevăr și realitate și îndrumă spre desvoltarea altor însușiri. D. Rosetti astăzi este unul din cei mai căutați avocați. Cu figura lui agreabilă, cu zâmbetul lui vecinic, cu bună-tatea-i fără rezervă știe să-și păstreze și să cultive legături de prietenie, fără să regrete rolul său modest din capitolul închis al literaturii noastre.

Stingerea talentelor și reputațiile usurpate, constituie de-alt-fel o cestiune foarte curioasă.

Jubileul internatului orfelinat din Brașov.

Necesitatea unei școli superioare de fete în Brașov.

Duminecă s'a serbat în Brașov în cadrele unor festivități frumoase, jubileul de 25 ani de existență al internatului orfelinat creat și susținut de Reuniunea Femeilor Române din Brașov.

Dela modestele începuturi, din anul 1886, când instituția aceasta se adăpostea în două odăițe, din casa răposatei președintă de atunci, Maria Secărianu — până în ziua de azi, când se află instalată în casa proprie a Reuniunii, și când numărul elevelor trece de 60, iar al personalului didactic de 6, Reuniunea poate să privească cu multă satisfacție la rodul ostentelor sale, vrednice de toată lauda.

Serbarea de Duminecă, atrage acum atenția publicului românesc către această instituție de mare însemnătate pentru creșterea fetelor noastre, care într'un sfert de veac de eforturi a făcut ce a putut, răzinită exclusiv pe puterile și grija neadormită a Reuniunii Femeilor. Brașovul însă, ca un centru important al vieții noastre culturale, ar trebui neapărat să aibă și o școală superioară de fete, căci acum a arătat și distinsul nostru bărbat de școală, d. Andrei Bărseanu, în discursul rostit cu acest prilej, numai la școlile de fete din Brașov, se află, la cea de stat 43 eleve române, înmatriculate sub rubrica „oláh”, iar la cele evanghelice săsești 22 de românce.

Lipsa de școli pentru creșterea fetelor noastre, este una dintre cele mai arzătoare din toate trebuințele noastre. La un popor de trei milioane avem doar o singură școală de fete bine organizată: cea din Sibiu. Cum ne închipuim să ducem cu succes lupta pentru curățirea și cristalizarea culturii noastre naționale, când, depozitarea ei însăși, femeia, este

Nobila putere de renunțare și de împăcare cu gândul, că n'ai avut mai mult de dat și nici o chemare mai mare, pe pământ, nu o au, ca Radu, toți doborâții. Nefericiți, cari nu văd clipa, în care trebuie să se retragă, se zbat înainte și prezintă un tablou din cele mai triste. Și, ca să vă dau o pildă, voi aminti numele bietului Florian Becescu. Ce a fost el odată în imaginația sa și cum l'au preamărit criticii lui, de genul dlui Dragomirescu! Iar astăzi cine dintre d-voastră îi mai știe de nume? Care a fost rolul lui în încordarea ultimilor zece ani în literatură? Nici unul afară de vaete și de plângeri și de injurii la adresa celor ce l'au redus la proporțiile realității. Ce ne aduce el nou în voumul scos de curând, pe care câteva gazete bucureștene îl anunță cu reclamă de bălcu? Banalități și platitudini rimate! Și d. Becescu nu e singur. El are o droaie întreagă de tovarăși usurpați și stinși, cari dau dovezi că puterea resemnării le lipsește. Li vezi prin colțuri de gazete, strecurând infamii la adresa celor ce merg înainte.

Ne întrebăm: ce rău le-am putut face? Nu criticii strică dacă avem atâția naufragiați! Scriitorii se sting ei singuri, când devin de prisos și își pierd actualitatea. Reputațiile se usurpă ele de sine, când sunt mincinoase și improvizate. Ceea-ce este genuin și nobil într'un talent, nu poate fi suprimat în manifestarea sa! Talentul este ca un teren petrolifer. Ierte-mi-se comparația! Pui o sondă și nu iese petrol. Pui a doua, sau a treia sondă îți cheltniești toată averea și viața, și tot nu dai de petrol. Ei bine, atunci trebuie să observi la vreme, că terenul tău nu este petrolifer și să te apuci de alte treburi.

lăsată pradă influențelor străine, cari îi modifică cu desăvârșire ființa românească?

D. profesor A. Bărseanu cheamă atenția generală a publicului nostru asupra muncii laborioase a Reuniunii Femeilor din Brașov și a instituției patronată de ea, care cere sprijinul larg al publicului românesc de pretutindenea.

Serbarea solemnă a fost precedată de un serviciu divin oficiat în biserica sf. Adormiri din cetate, la care au luat parte în corpore elevele internatului-orfelinat sub conducerea profesoarelor și a membrilor din comitetul Reuniunii, în frunte cu meritoasa președintă, dna Maria B. Baiulescu.

La ora 11¹/₄ un public ales, în majoritate dame, s'a întrunit în sala festivă a liceului, unde după executarea unei rugăciuni de cătră corul elevelor serbarea a fost deschisă prin doamna președintă, Maria Baiulescu, printr'un discurs avântat, rostit cu multă vervă oratorică. În acest discurs dna Baiulescu a făcut istoricul năzuințelor și luptelor nobile depuse pentru înființarea acestei instituții, aducând elogiile femeilor din trecut și de azi, cari l-au înființat, susținut, îngrijit și păstrat și ne-au lăsat să întrezărim roadele binecuvântate, pe cari le va aduce într'un viitor nu tocmăi depărtat, dacă societatea românească va ști să dea sprijinul cuvenit acestei instituții de-o importanță atât de mare pentru cultura națională a femeii române.

Orfelina Olimpia Socaciu a declamat frumos poezia dlui A. Bărseanu „Orfana”.

A urmat apoi cuvântul dlui profesor A. Bărseanu, din care, ne facem plăcerea a reproduce, părțile mai importante:

Două au fost motivele, cari au îndemnat Reuniunea d-voastră să se hotărască la înființarea acestei școli practice, împreunate cu internatul-orfelinat: Mai întâi dorința de a veni în ajutorul copiilor lipsite de părinți și fără mijloace materiale, și astfel a îndeplini una din îndatoririle de căpetenie, ce și-le-a luat Reuniunea asupra și la întemeierea sa, — și apoi năzuința de a da fetitelor noastre o creștere practică, a le înzestra cu cunoștințele și deprinderile cele mai neapărat de lipsă pentru viață și astfel a face dintr'insule bune gospodine și la timpul său, bune mame de familie.

Pe lângă aceste deprinderi practice, întemeietoarele acestei școli au căutat să înzestreze inimile elevelor încredințate îngrijirii lor cu sentimente nobile, iar mințile lor să se lumineze cu lumina cunoștințelor, ca astfel și ele să fie în stare odinioară ași conduce odraslele pe calea cea bună, deprinzându-le cu tot ce este bun, nobil și frumos.

Pregătind astfel pentru viața familiară rindurile de eleve, ce s'au succedat în restimpul celor 25 ani, de când există această școală practică, membrele acestei Reuniuni au făcut un serviciu neprețuit poporului nostru întreg, deoarece poporul nu este altceva, decât un număr mare de familii, legate împreună prin aceeași limbă, același trecut, aceleași obiceiuri și aceeași năzuințe, — sau, mai bine zicând, poporul nu este altceva, decât o mare de familie.

Ele, urmând astfel, au pus o peatră trainică la edificiul viitorului poporului nostru, căci, precum zice cu toată dreptatea regina-poetă Carmen Sylva: Viitorul popoarelor îl țese mâna harnică a femeii”.

Toate neamurile cu pricepere și cu dor de viață au înteles adevărul înalt, cuprins în aceste cuvinte frumoase exprimate și de aceea se nuzesc a ridica tot felul de întocmiri, ca școli, reuniuni, ateliere, pentru pregătirea temeinică a femeilor, în vederea chemării înalte, ce au a o îndeplini în societatea omenească.

Dacă ne-am întreba acum, față de cerințele din ce în ce mai mari, ce trebuie să le îndeplinească femeia în societatea de astăzi, și față de pregătirea, ce se cere, ca să poată corăspunde acestor cerințe — dacă ne-am întreba, zic: împlinitu-ne-am oare noi, Românii brașoveni, pe deplin datoria noastră? — nu știu, zău, dacă am putea da un răspuns afirmativ.

Părinții noștri au făcut mult, nespuse de mult pentru creșterea tinerimei, — dovadă aceste frumoase școli, în care ne aflăm, întemeiate cu atâtea greutate; — îngrijirea lor s'a îndreptat însă mai mult asupra băeților, pe când pentru creșterea fetitelor, după a mea părere, nu s'a făcut atât, cât trebuia să se facă. Dovadă este împrejurarea, că la școala civilă de stat din loc aflăm și acum 43 eleve sub rubrica oláh, iar în diferitele cursuri ale școlii evanghelice săsești aflăm cu totul 22 Românce.

Datele aceste, culese din ultimele anuare ale școlilor străine din loc, ne arată în mod destul de convingător, cred, că la noi încă nu s'a făcut pentru creșterea copiilor tot ceea ce trebuia, și în deosebi, că aici, în Brașov, este lipsă neapărată de o școală civilă de fete românească.

Cum, o școală nouă?... mă vor întreba mulți și multe dintre d-voastre; dar noi abia suntem în stare a le sustine pe acelea, pe care le avem!

Și cu toate acestea îndrăsnesc a repeta: Avem lipsă neapărată de o școală civilă de fete românească.

Sustin aceasta în vederea greutăților împreunate cu studiarea în limbi străine, dar mai vătos în vederea pericolului împreună cu creșterea tinerimei în școlile altor neamuri.

Nu în învățarea limbilor străine se cuprind acest pericol, căci cunoscut lucru este, că omul este de atâtea ori om, câte limbi cunoaște. — ci în neîngrijirea limbii proprii, în neprețuirea ei după cuviință, în necunoașterea reprezentanților mai însemnați ai literaturii naționale, cari toate au ca rezultat o slăbire a sentimentului național, lipsa acelei încrederi în sine și a acelei mândrii naționale, care asigură mai mult ca ori și ce viitorul unui popor.

Și dacă viitoarele mame vor fi crescute astfel, cum vor fi generațiile, ce vor urma, ce încredere mai putem avea noi în viitorul nostru din această parte a țării?

Deci încă odată: Să înființăm cât mai curînd o școală civilă românească de fete în orașul nostru!

Dar de unde mijloacele materiale pentru înființarea și susținerea unei asemenea școli, când Reuniunea femeilor abia poate acoperi cheltuielile de lipsă pentru internatul-orfelinat, al cărui jubileu de un pătrar de veac tocmai îl serbăm?

Dacă Reuniunea femeilor nu posedă mijloacele de lipsă, să le căutăm în altă parte; să chemăm într'ajutor și pe bărbați, în deosebi să apelăm la sprijinul conducătorilor institutelor de învățământ, în mijlocul cărora ne aflăm în aceste clipite, și să-i rugăm, ca lăsând la o parte alte cheltuieli, cari, poate, nu ar fi așa neapărate, să înlăture pericolul ce ne amenință, înființând cât mai curînd școala civilă de fete, a cărei lipsă se simte așa de mult.

O datorie se impune membrilor acestei reuniuni în această cestiune însemnată: Să stăruiască mereu, să amintească fără preget celor chemați datorica ce-i așteaptă, să bată la toate porțile, până când vor vedea întemeiată școala, ce ne mai lipsește. Și în cele din urmă silințele lor vor trebui să fie încoronate cu succes, căci se știe, că aceea ce voeste femeia, însuși Dumnezeu vrea, și în sfârșit trebuie să se împlinească.

Și bun e Dumnezeu, poate, că în urma acestor stăruințe se va ivi și la noi un Vasile Stroescu, cum s'a ivit la Arad, și dându-ne mâna de ajutor la înființarea noii școli de fete, va face, ca în această privință Brașovul să nu rămână înapoi față cu Sibiuul, Aradul, Blajul și Beiușul!

La sfârșit a luat cuvîntul părintele protopop Dr. Vasile Saftu care a presidat serbarea, aducând elogii comitetului reuniunii și scoțând în relief importanța internatului orfelinat, pe care îl numește „un institut de aur al neamului”, se alătură la ideea lansată de d. Bărseanu, cu privire la înființarea cât mai grabnică a unei școli civile de fete românești.

Frumoasa serbare s'a încheiat cu două cântări executate de corul elevelor internatului, sub conducerea dlui învățator N. Stoicovici și cu premiarea elevelor.

Scrisoare din Roma.

Moartea Reginei Maria-Pia. — Caldul. — Sinuciderile. — Tibrul.

Roma, 8 Iulie n.

Nu se aștepta nimeni la fatalul sfârșit al Reginei Maria-Pia. Se dusese la Stupinigi, lângă Turin, ea să dea ultima sărutare sorci sale, principesa Clementina, și unsprezece zile după moartea principesei, Casa de Savoia a fost lovită de un alt doliu.

Știrea morții Reginei Maria-Pia a produs o mare impresie în toată Italia, mai întâi pentru că nu fusese bolnavă, și al doilea pentru simpatia de care se bucura în toate cercurile.

Maria Pia a fost fata Regelui Italiei Victor Emanoil al II. Sora defunctului Rege Umberto al Italiei. S'a născut într'o epocă de agitație, în vremea când Italia se pregătea la revoluția care a adus unitatea Regatului, și cum în acea epocă (1864) era o tendință de împăcare între Victor Emanoil și ultimul Papa-Rege Piu al IX, noua născută, din interese înalte politice, a fost botezată de Papa: iată motivul numelui său Maria Pia.

Viata acestei Auguste femei, a fost un șir nesfârșit de nenorociri. S'a măritat cu don Luigi de Braganza, regele Portugaliei, și într'o bună

zi, regele se întoarce la palat, dela o partidă de vânatoare, s'gduit de friguri, și după două zile moare de o pneumonie fulgerătoare.

În 1874, fratele reginei, Amedeo de Savoia, pe atunci Rege al Spaniei, fuge din Madrid în urma unei revoluții, în care persoana Regelui era luată ca țintă a gloanțelor. Prin minune, Amedeo a scăpat cu viață.

Acum zece ani, celalalt frate al său, Regele Umberto al Italiei, a fost omorît mișelește la Monza, de un smintit. Știrea tragediei i-a sosit cu toate precauțiunile necesare la Lisabona, dar starea nervoasă a Reginei a suferit o mare lovitură, și a trebuit să treacă mai mulți ani ca să se restabilească pe deplin, când acum doi ani, fiul său Don Carlos I, Regele Portugaliei, fu împușcat ca un făcător de rele pe străzile Lisabonei, și împreună cu dânsul și-a pierdut viața și fiul său, principele creditor Don Luigi. Regina Maria Pia, a primit în brațele sale cadavrele sângerate și calde încă, ale fiului și ale nepotului său.

Teribilă a fost această lovitură morală. Biata organizație nervoasă a mult încercatei Regine, a suferit o stricăre de echilibru și mai mare și care nu a trebuit să se mai repare. În durerea ce i-a provocat această tragedie, Maria Pia s'a închis în palatul său regal, cuprinsă de ideea de-a face bine și de-a se ruga, și ar fi stat multă vreme dedicată acestor ocupații de pietate, dacă în anul trecut tunurile armatei care jurase credință marelui rege al Portugaliei, Don Emanuel I, nu ar fi început să bubuie contra Dinastiei și nu și-ar fi asvârlit obuzele lor contra palatului Regal.

Spăimântată, îngrozită de ceea ce se petrecea și de care bine nu-și dădea seama, Maria Pia a reușit să fugă și să se întoarcă în Italia, patria sa, pe care o părăsise de atâția ani și după o scurtă viețuire pe pământul care a văzut-o la naștere, și după ce a închis ochii principesei Clotilda, ultima fiică a lui Victor Emanoil II, Maria Pia moare după două zile de boală.

A fost cea mai nenorocită, cea mai încercată, și a trăit cea din urmă. Curtea Regală Italiană a luat doliu; Camera și-a suspendat ședințele; iar steagurile cernite, la jumătatea prăjinei spânzură triste pe edificiile publice, în atmosfera caldă de Iulie a Romei.

Și dacă zie „atmosfera caldă a Romei”, să nu credeți că la Roma murim de cald, cum se întâmplă la New-York de pildă. Termometrul d'abia a ajuns la 30 grade, și aceasta numai în orele cele mai calde, dela 12 la 4; după această epocă, căldura scade din ce în ce, iar seara, o răcoare plăcută se lasă peste cetatea eternă, mărită prin vastitatea pietelor și prin curentele de aer cari vin dela mare. Căci Roma nu este departe de mare: vr'o 15 kilometri în linie dreaptă, astfel că, de foarte multe ori, il ponentino, vântul de apus aduce mirosul și gustul sărat caracteristic mării.

Cu venirea căldurilor, pare că mîntile s'au cam elătit, căci o serie de sinucideri s'a lăsat asupra Romei, cu urmările lor triste asupra familiilor, și mai ales cu urmările și mai triste ce le lasă asupra sufletelor slabe și cari au tendință la sinucidere.

Săptămâna trecută, cronică Romei a avut de înregistrat șase sinucideri: șase persoane cari s'au înecat de bună voie în Tibru.

Italianul este istoric: moartea o privește cu răceală, și foarte des ca o ușurare de suferinți. Nu trebuie însă să credeți că sunt mulți Italiani pesimiști; nu, suferințele lor sunt ori provocate de dragoste, ori de neurastenie. Și într'un caz, și într'altul italianul sau italianca își curmă zilele cu foarte multă ușurință, cu acel stoicism ce a fost importat în imperiul Roman din hătrâna Grecia, și care — probabil, — s'a moștenit de italieni. Se duc pe unul din numeroasele poduri cari unesc cele două maluri ale Tibrului, se uită în dreapta și în stînga; pîndesc până ce nu este nimeni prin apropiere, și atunci repede se urcă pe balustrada podului, și paf! se aruncă în apă.

Tibrul trece leneș și galben, ducând apele sale turburi spre mare, urmând un mers acinic și domol, d'asupra fundului său nisipos, re se ascunde la 10—12 metri sub nivelul apei.

Corpul care cade în apă, dela înălțim de vre-o 20 de metrii cât are podul, dispăre în valuri și rareori, câteva mișcări agitate ale aei, spune că în acel punct o viață se curmă.

Cum este adânc, Tibrul de regulă nu-și a prada, sau prăzile decât după 10—15 zile, astfel că, la gurile sale, un serviciu special s'a instituit ca să pescuiască cadavrele ce le aduce blondu Tibru. Și în fiecare săptămână se pescuiește un cadavru, care câte odată, nu este de cunoscut, din cauza prea multor șederi în apă.

Da, da, italianul este stoic, și apa îl atrage mult.

I. T. Alban.

Din Săcele.

— Școli amenințate. —

Onorată Redacțiune,

Cu multă bucurie am cetit vestea trimisă de corespondentul d-voastră din București iubitul nostru poet Soricu, că în fine glasul de durere al Secelenilor a străbătut și la inimi de acelea, cari văzând povârnișul pe care an de an merg comunele noastre și-au pus bunul gând, de a ne veni într'ajutor.

Are toată dreptatea corespondentul d-voastră când susține, că mulți fii din Săcele locuitori în România, sunt aproape milionari, însă sunt corbi albi aceia, cari își mai aduc aminte și de oropsiții lor frați lăsați acasă.

Câți nu sunt de aceia, cari au ajuns la frumoase situații materiale numai cu cunoștințele câștigate în vestitele școli din Săcele — de cari însă astăzi nu voesc să-și mai aducă aminte. P'atunci în comuna noastră erau câte 4 învățători și părea prea puțini: astăzi însă în urma legii Apponiane și a multelor pretențiuni, abia putem susține 2 învățători pe lângă mari jertfe, iar o parte din copii suntem siliți a-i trimite în școlile de stat, fiind prea mulți pentru doi învățători.

Această este situația adevărată — dar tristă a școlilor din Săcele.

Conducătorii acestor comune în timpul din urmă, au făcut tot ce s'a putut, entuziasmând poporul la jertfe ca să nu-și părăsească școala și biserica.

Dar și bietul popor (după cum prea bine a arătat d. Dr. Nițescu în disertațiunea sa ținută cu ocazia adunării Asociațiunii) în urma restricțiunilor vamale ce sunt impuse pe toate articolele, vegetează numai, și-ți plînge inima când te gîndești la trecutul luminos și la viitorul atât de întunecos al acestui cinstit popor?!

Sub povara acestor gânduri Te întreb, oare unde este apostolul, care să sune trâmbița de alarmă să adune pe toți fiii Săcelelor și să le arate pericolul, de care sunt amenințați frații lor de acasă??

Oare marele binefăcător al neamului

„Asociațiunea industriașilor de mobile“ din Brașov

recomandă în atenția on. public, depozitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere garcon și sa-loane la în întreprindere efectuarea aranjamentului complet al locuințelor și bucatăriilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapetăria lor. — — — — —

Prețurile mă erate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloge gratuite!

A „Brassói Búfarkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezete“, Strada Vămii nr. 36.

Vasile Troescu să nu găsească imitatori în șir bogătanilor din Săcele, cari să salveze școlile din aceste frumoase și încântătoare plaiuri!

Speranța ne înviorează inimile și credem, că măcar în ceasul al 11-lea cei buni s vor gândi și la noi.

Satulungeanul.

Obrăznicia dela Orade.

Cetim în Nagyvárad Napló, că cu prilejul reprezentației teatrale ce a dat-o dl Bănuțiu cu trupa d-sale Duminecă, în orașul de reședință al nenorocitului nostru călugăr trădător, căpitanul poliției prin reprezentantul său, un anumit Schlögl Adolf, a ținut să tulbure liniștea acelei manifestații culturale, cercând să zădărnicească jucarea pieselor anunțate, pe motivul stupid că într'un oraș unde este un teatru stabil nu poate să joace altă trupă. Zadarnice au fost toate explicațiile date din partea românilor din localitate, acel Schlögl, după porunca obraznicului său stăpân, nu permitea să se joace. Concertul se isprăvisse, a cântat dl Crișan și dsoara Anicuța Voileanu, urmau reprezentațiile teatrale și căpitanul poliției stăruia încă în idioția lui, că nu se pot juca piesele. Au trebuit repetițe amenințări și explicații, au trebuit căutate piesele de agitație și numai astfel, după o trudă de pr'un ceas s'a îndurat să cedeze năbădăiosul. Și atunci cu motivarea ridicolă, că detentorii rolurilor sunt Români din Ungaria și diletanți, nu actori de profesie.

Iată un nou caz deosebit de elocvent, care dovedește până unde poate să meargă organele inconștiente ale administrației noastre păcătoase, în șovinismul lor. În chipul acesta nu mai poate fi vorba de anumite tertipuri sub care să se ascundă tendința de sugrumare a străduințelor noastre naționale, ci de o curată obrăznicie stupidă, căreia nu-i poți răspunde decât cu palme veritabile cari totdeauna trezesc, readuc oamenii la adevăr și-i așează la locul care li-se cuvine. Ce însemnează purtarea aceasta obraznică a aceluia tip grosolan care este căpitanul poliției din Orade?! Oare noi nu mai putem avea nici libertatea de a gusta plăcerile artei în limba noastră? Trăim pe vremea iobăgiei, când orice nemeș zdrențos ne poate impune capriciile lui, ori suntem într'o situație și mai rea, căci cel din urmă jidănoi puchinos din Orade își poate bate joc de noi? Ne întrebăm și nu găsim alt răspuns decât vecinicul pe care putem să'l dăm tuturor actelor de oprimare nesăbuită a noastră. În țara aceasta, încăpută pe mâinile unui guvern incult și brutal, noi Români suntem buni numai de contribuții bănești. Incolo sufletul nostru este chinuit și lăsat pradă tuturor dorințelor nebune ale unor oameni inconștienți, cari nedându-și seama de slaba lor putere culturală și numerică cearcă să ne stăvilească progresul nostru național cu armele cele mai murdare. Ne fură școlile, ne închid pe fiecare zi și astăzi vin să ne oprească și cele mai nevinovate manifestații culturale. Noi răbdăm toate aceste cu o paciență supraomenească, ne potolim răzvrătirea care adeseori ne ispitește cu patimile ei. Le facem toate aceste, pentru că socotim că nu peste multă vreme adevărul nostru va eși biruitor. Ce putem face acum este să continuăm mai departe munca noastră grea cu și mai multă îndărătnicie și intransigență. Dl Bănuț și tinerii noștri artiști să nu se intimideze de acest act volnic al căpitanului din Orade, ci să-și continue turneul lor binefăcător prin acele părți expuse alc românismului. Românii să-i primească cu dragoste și entuziasm căci nu va putea fi căpitan de poliție care să poată zădărnici începuturile noastre serioase de teatru.

Pentru sfârșit, o întrebare în vânt: Oare în vremea când actorilor noștri le-a oprit cuvântul pe buze căpitanul poliției din Orade, ce făcea camilafca trădătorului vânzător al intereselor noastre naționale? Ce făcea Mangra? Probabil pregătea un nou interview, în care denunța acțiunea partidului nostru național.

Adunările „Asociațiunii“.

— Adunarea despărțământului „Lugoj“.

Onorată Redacțiune,

Lugoj, 10 Iulie n.

Duminecă, 9 Iulie n. și-a ținut despărțământul Lugoj al „Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului românesc“ adunarea generală, sub prezidiul d-lui director Dr. Gheorghe Popovici, protopresbiterul Lugojului în fruntea comună de pe valea îmbelșugată a Timișului — Criciova.

Adunării i-a premers serviciu divin festiv la care a pontificat d. Dr. Gheorghe Popovici fiind asistat de 6 preoți din jur. Răspunsurile le-a cântat corul bisericesc al criciovenilor cu rară precizie. Iți era mai mare dragul să ascuți cum frații noștri săteni, aleși așa zicând pe sprinceană, cântau cu atâta disciplină. Laudă se cuvine harnicului și neobositului lor învățător, d-lui Nicolae Drăgălină.

Biserica spațioasă era tixită de țărani din loc și jur. La finea serviciului divin P. On. director a ținut o vorbire frumoasă, arătând cu ce scop a venit acolo, ce urmărește prin adunările aceste „Asociațiunea“ și cât de folositoare este sămânța sămănată de apostolii neamului nostru, dacă sămânța aruncată în astfel de adunări află în sufletul poporului nostru pământul cel roditor, în care prinzând rădăcini să-și dea rodul așteptat de toți binevoitorii obiditului nostru popor. Sătenii, întocmai ca pământul ars de arșițele soarelui sorbiau fiește care cuvânt.

După terminarea serviciului divin cu toții, bărbați femei și copii, am mers la școală, locul destinat pentru ținerea adunării. Deși școala e spațioasă, s'a dovedit de astădată prea mică, așa că adunarea s'a ținut în curtea școlii.

Aici, conform programului, după ce veteranul preot local Ioan Pușcan prin cuvinte simple, isvorite din inimă, mulțumește tuturor, cari au venit în mijlocul poporului spre a-i arăta cari sunt căile, ce duc la adevărata sa fericire, — P. On. Domn protopresbiter, în calitate de director, mulțumește criciovenilor și conducătorilor lor pentru buna primire și declară adunarea deschisă.

Procedându-se la alegerea biroului, se relege cu aclamațiune director al despărțământului pe un ciclu de 3 ani d. Dr. G. Popovici; în comitetul despărțământului se aleg d-nii: Dr. Ioan Boroș, canonic, Titu Hațeg, Dominic Rațiu, Dr. Valeriu Branisce, Ioan Vidu și Dr. Dimitrie Galiciu; controlor Dr. Ioan Stoian; casier Aureliu Crăinicescu, iar notar Dimitrie Soceneanț, capelan în Sacul.

Din raportul prezidial se vede, că pe teritoriul vastului despărțământ, care se extinde peste 119 comune românești, în anul expirat s'au ținut 12 conferințe despre chestiuni de economie mai acomodate trebuințelor poporului din ținutul acesta. Numărul membrilor e 50 ordinari, 28 ajutători și 5 fondatori.

Din raportul casierului se constată că în anul trecut s'a încasat suma de 280 cor.

Șirul prelegerilor îl deschide domnul Dominic Rațiu, directorul filialei „Albina“ din Lugoj, cu prelegerea „Despre tovărășii“. Dl Rațiu și de data aceasta s'a dovedit nu numai un cunosător adânc al tuturor afacerilor financiare, dar

și un adevărat apostol al progresului material al poporului din care face parte. Prin cuvinte simple arată că condiția cardinală pentru propășirea materială la un popor sărac, cum e poporul român, sunt tovărășiile, prin cari asociindu-se mai mulți, pot să-și procure în mod mai ieftin și mai ușor uneltele necesare pentru cultivarea rațională a tuturor ramilor de economie; pot să-și valorizeze mai bine produsele lor și totodată acestea sunt și o școală pentru a deda poporul la economie. Arată mai departe ce rezultate strălucite au obținut tovărășiile în alte țări și îndeamnă în fine și pe țărani noștri să înființeze tovărășii acomodate trebuințelor lor locale. Poporul în tot cursul prelegerii l-a ascultat cu multă luare aminte.

După dl Rațiu urmează filomela Bănatului, măestrul Vidu, care de data aceasta, ca un mare cunoscător al vieții poporului său în prelegerea sa arată cari sunt pedecel, cari împedecă progresul. Vorbește despre indiferentismul de care suntem copleșiți, atât în ce privește cultura cât și economia, precum și despre înstrăinarea poporului de conducătorii săi firești. Indeamnă părinții că dacă ei au rupt-o cu trecutul, cel puțin copiii lor să-i crească așa, ca să poată ținea piept copleșirelor străine. În tot cursul prelegerii dl Vidu e întrerupt de aplauze prelungi.

Șirul prelegerilor îl încheie însufletitul preot din Herendești dl Corneliu Biro cu „Cum să ne creștem copiii“. Și prelegerea părintelui Biro a fost la același nivel. A fost foarte bine venită, căci se știe cât de puțină grijă pune țaranul nostru pe creșterea copiilor atât în ce privește dezvoltarea fizică cât și spirituală a lor.

Alegându-se dl Dr. Ioan Boroș și dl Titu Hațeg ca delegați ai despărțământului pentru adunarea generală a „Asociațiunii“, adunarea se încheie.

Nu pot să nu-mi exprim cea mai mare durere, când văd, că despărțământul Lugojului, care se extinde, după cum se vede din raportul prezidial, peste 119 comune curat românești cu aproape 120.000 Români, întâmpină atât indiferentism încât din aproape 130 preoți și cam tot atâția învățători, aproape 40 avocați, candidați de avocați și medici — are numai 50, zic 50 membri ordinari și 5 fondatori. Să nu ne mirăm deci dacă nu se lățește nici între popor, căci: „exempla trahunt“. Dovada cea mai eclatantă pentru acest indiferentism oare nu este și faptul, că din Lugoj, un centru cu atâta inteligență românească la o depărtare de Criciova de 15 kilometri, a luat parte la adunarea acestei instituțiuni culturale numai un avocat și un candidat de avocat? Unde sunt ceilalți la astfel de ocaziuni?

Să dea Dumnezeu ca pe viitor să se manifeste mai mult interes față de această instituțiune atât de bună pentru educarea poporului.

De lângă Timiș.

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA“

Atelier optic. Isvor vrednic de încredere și ieften pentru orice cumpărături

Dobó Albert, Kolozsvár,

Giuvaergiu. Mátyás király-tér 15.

Fosta prăvălie HUSZNIK.

Isi recomandă magazinul său bine asortat cu ciornice de fabricație renumită Mare asortiment de juvaere din aur, argint, briliante și obiecte din argint veritabil de China, cum și în articole optice.

Ordinul conțelui Zichy și presa din Regat.

„Voinea națională”, organul partidului liberal din România, publică în numărul său de Marți, la loc de frunte, următorul articol judicios cu titlul „Iar maghiarizarea?”:

„Guvernele și partidele se perindează în Ungaria la cârma țării, dar linia lor de purtare față de naționalități și în deosebi de Români, în ciuda declarațiilor mieroașe, rămâne aceeași.

E foarte trist că Ungurii cari au tot interesul să trăiască în cea mai bună înțelegere cu naționalitățile nemaghiare, nu pricep că măsurile ce iau cu gând de a maghiariza pe nemaghiari pe lângă că nu duc la scop, sunt tot ce poate fi mai jignitor și că pricinuesc numai ură și împiedecă întărirea statului ungar, stat de care este așa de mare nevoie pentru ca Austro-Ungaria să-și poată îndeplini menirea istorică.

Vorbim de măsura cea mai nouă ce s'a luat de a se schimba numele tuturor școlărilor, scriindu-i în cataloage cu nume de bottez ungurești și de a le schimonosi numele de familie, așa ca se pară că sunt Maghiari neaoși.

Mai ciudat că se ia această măsură tocmai în vremea când Austro-Ungaria ca stat se amestecă în Turcia sprijinind pe Albanezi împotriva încercării Turcilor tineri de a-i turci, închizându-le școlăle în cari limba de predare este albaneză și oprindu-i de a scrie cu litere latine, precum s'au deprins, impunându-le alfabetul arab.

Impotriva acestei încercări de a turci pe Albanezi, guvernul Austro-Ungariei a găsit cu cale să se ridice și să tragă luarea aminte a Turcilor tineri că prin prigonirea limbei albaneze și prin alte măsuri, de pildă prin trimiterea de slujbași cari nu cunosc limba și obiceiurile Albanezilor, aprinde un foc, care poate să se întindă și să dea loc la război european.

Același sfat se dă Turcilor și în privința Arabilor, cari au aceleași nemulțumiri ca și Albanezii.

Dacă, prin urmare, diplomația Austro-Ungariei găsește politica Turcilor tineri, ca și a celor bătrâni, greșită față de naționalitățile neturce, nu poate să nu creadă același lucru de politica partidelor ungurești față de naționalitățile nemaghiare.

De altfel Austria ar putea sluji de pildă vrednică de urmat pentru Ungaria. Prigonește acolo guvernul naționalitățile negermane? Se încearcă guvernul a le germaniza schimbându-le numele și impunându-le limba germană ca limbă de predare?

Mai bine zicând: Se mai încearcă Nemții în Austria a face asemenea lucruri, după ce experiența le-a dovedit, că toate încercările de acest soi făcute în vremea absolutismului în Ungaria, Boemia și Galizia n'au dus la scopul dorit?

Cetățenii nemaghiari pot fi foarte buni patrioți unguri păstrându-și limba și naționalitatea. Ba dimpotrivă, adevărul este

că încercările de maghiarizare au dus la încordarea și nemulțumirea de cari se plâng și se îngrijorează acei bărbați de stat maghiari, cari își dau seamă de primejdie. Într'un stat, mai înaintat din punct de vedere cultural decât România, Serbia, Italia și Rusia, Români, Sârbi, Italienii, și Slavii din Austro-Ungaria n'ar putea avea tendinți centrifuge, n'ar gravita în afară, nu și-ar întoarce ochii peste graniți, dacă s'ar simți și ar fi, în adevăr, cetățeni cu desăvârșire egali cu Nemții în Austria, cu Maghiarii în Ungaria.

Chiar și așa, în ciuda prigonirilor, idei irredentiste au putut incolți la naționalități numai în foarte puține capete, ce ar fi dacă ar înceta odată măsurile silnice de maghiarizare?

Înțelegem și în Turcia și în Ungaria să se ceară cetățenilor culti să cunoască limba naționalității, care a întemeiat statul; dar de acolo până la măsura de-a schimba numele copiilor, când intră la școală, e o prăpastie; iar măsura de-a da învățătură în limba maghiară lovește în toate principiile pedagogice moderne și e un atentat împotriva culturii.

Toate aceste observații le facem tocmai dându-ne seamă de nevoia neapărată de-a se împăca naționalitățile nemaghiare cu Ungurii. Monarhia Austro-Ungară e puternică economică și cultural, are armată numeroasă și bine exercitată, în curând va fi puternică și pe Mare. Dar izvorul adevărat al puterii este solidaritatea sufletească a tuturor elementelor naționale deosebite din cari monarhia se alcătuie. Tot ce seamănă ură și nemulțumire în suflete, tot ce împiedică răspândirea culturii, orice piedecă pusă cetățenilor de-a ajunge să joace rol potrivit priceperii și destoiniciei lor, slăbește puterea morală a monarhiei.

În împrejurările de față a nu lucra la înlăturarea pricinilor de slăbire, ba chiar rînd va fi puternică și pe Mare. Dar izvoarele mai înalte interese ale omenirii.

Când diplomația Austro-Ungară spune asemenea adevăruri Turciei, credem că avem și noi drept să le punem în vedere Ungurilor.

De altfel stăruința împăratului pentru votul universal nu are alt rost decât tocmai întărirea sufletească a Ungariei.”

Povestiri de femei.

— Meditații asupra fetelor bătrâne.* —

— Secretul său. —

Fără îndoială plăcerile egoismului sunt adânci și complet satisfăcătoare. Nu vorbesc de egoismul comun, de tot impulsiv, mai totdeauna grosolan, foarte adesea brutal și care seamănă poftei de mâncare a marilor lacomi: egoismul și pofta aceasta de mâncare duce la indigestie și sfârșește totdeauna cu apăsătoare și trista dispepsie. Vreau să vorbesc de egoismul răsărit în intimitatea și liniștea sufletului nevinovat al copilăriei, crescut pe rădăcinile subțirele dar tot mai tari ale tinereții și devenit floare și fruct din care

* Al treilea articol al dnei Matilda Seroa, publicat în ultimul număr al revistei parisiene „Femina”.

se nutrește și se îmbată în singurătatea lui, spiritul care-l închide. Egoismul acesta e meditat și premeditat în fiecare din expresiunile lui interioare, fiind riguros măsurat și armonizat cu fiecare din acțiunile exterioare, astfel că publicul credul, mulțimea naivă se înșală adeseori, luând gesturile acestea ale egoismului, drept acelea ale unei perfecte eleganțe morale; egoismul acesta se arată de multe ori, sub aparențele modestiei și a discrețiunii, sub formele atrăgătoare ale corectitudinii și delicateții, sub aspectul bător la ochi a manierelor unui perfect gentilom. La acestea trebuie vreme, multă vreme pentru ca persoanele încreștoare să poată descoperi toată răceala, toată respingătoare cruzime, da cruzime, care se ascunde sub gesturile acelea corecte și delicate. Egoistul care și-a intensificat așa de bine în inima lui sentimentul acesta de tot personal, poate sdrobi inima unei femei ce l-a iubit, trădează increderea unui amic scump, rupe legăturile ce-l alipește patriei sale și distruge toate speranțele celor ce au crezut în el. Dacă e un egoist inteligent, experimentat, el poate comite toate crimele acestea oribile, ascunse, puse la adăpost, fără ca nimeni să observe, sau aproape nimeni să nu-l acuze de perversitate și fără ca nici chiar victimele lui să poată îndrăzni a se revolta împotriva infamiei lui. Ah, egoismul e un puternic sentiment plin de forță, dar nu toată lumea știe să și-l facă din energie, acțiune și viață, în ei înșiși și în tot ceea ce-i inconjoară; nu le e dat ori căror oameni să-și ridice, pe egoism, edificiul existenței lor, palatul de marmoră, alb și rece, plin de tranșafiri parfumați și susururi de izvoare, unde omul ce și-l'a zidit, își trăiește zilele în complectul și unicul triumf al personalității sale! Acela care vrea să fie suveranul solitar al recelui palat de marmoră, respirând parfumul florilor în vreme ce și-ar răcori fruntea în apele izvoarelor, acela care vrea să guste plăcerile egoismului în toată esența lor rafinată, acela trebuie să aibă o inimă de bronz. El nu trebuie să cunoască frigurile milei, nici savoarea lacrimilor tandreței și nu trebuie să asculte nici glasul ascuns al sângelui, al rasei, al pământului, nici să nu crează în nimic înalt și curat, ci să necunoască toată aureola virtuților omenesti, cari duc de la devotament la abnegațiune. Și nu îi e dat la toată lumea să fie acest sublim egoist, nu ori cine poate, să se pătrundă de plăcerile arzătoare și sterile, ale acestui sentiment exclusiv, dominator și imperios!

Pentru aceasta îți trebuie un curaj imens. Trebuie să ai o imensă dragoste și un imens dispreț pentru viață; trebuie mai întâi să știi suferi timp îndelungat în tăcere, pentru ca să ajungi apoi, la exaltare și la beție. Trebuie mai întâi să începi prin a te înfringe tu însu-ți, pentru a învinge pe alții, ca pe urmă să poată trimfa individualitatea ta. Un perfect egoist este unul din cele mai perfecte exemplare ale forței omenesti: este unul din eurile cele mai demne de curioșitate, unei curioșități vii. Este unul din tipurile sociale care merită mai mult ca ori care, studiul adevăraților psihologi; este unul din indivizii care atestă marele adevăr modern și poate tot așa și de vechiu, acel mare adevăr că fiecare din noi, dacă vrea, dacă știe și se îndărătnicește a vrea, poate să facă, în viața sa interioară, din sufletul său, un cap d'operă, un cap d'operă de cruzime, sau un cap d'operă de bunătate.

*

Altruismul are plăceri mai simple și mai umile, pentru că derivă dintr'un sentiment, intim, dulce și secret care nu se relevează aproape nici aceluia care îl încearcă; pentru că izvoarește din anume surse așa de ascunse, pe care de multe ori și altruistul nu le descoperă decât mai târziu, — prea târziu — când poate ar vrea să-și schimbe viața, dar nu mai e timp. Căci, — lucru curios! — altruistul ajunge de multe ori până la sfârșitul vieții, fără să fi înțeles că a trăit numai pentru alții și nu pentru el. Și nici o ființă omenească nu deșteaptă atâta interes, într'o inimă sensibilă, ca altruistul inconștient care dă tot și nu primește nimic, care dă tot, fără să ceară nimic și care regretă că nu mai are nimic de dat, mirat când cineva vrea să-i întoarcă unul din miiile de bunuri date. Altruismul e la început, un sentiment slab și dulce și poate inconștient, dar mai târziu devine tot mai intens, un adevărat amor fără dorință de întoarcere, transformându-se într'o adevărată pasiune fără speranță, care nu vrea

Fiți cu atenție la firmă!
GYULAY KÁROLY

Atelier de fotografii artistice,
— de primul rang. —

TIMIȘOARA, Józsefváros, Hunyady u. 5.

— (Lângă Casina „Déavidéki.”) —

Fotografii și portrete, reproducții după fotografiile vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Ceice se provoacă la anunțul din „Tribuna” capătă 10% rabat. Fiți cu atenție la firmă.

să spere și se nutrește din sine însuși și care și mai târziu, în declinul vieții se schimbă nu numai în sacrificiu dar într'un eroism de tot momentul! Dela copilă mică, ce-și oprește mâncarea ei, la școală ca s'o dea vre-unei fetițe sărace și flămânde, mulțumită că o vede mâncând, până la mama aplecată pe leagănul copilului rugându-se lui Dumnezeu cu frenezie, ca să-i dea ei boala copilului; dela tinăra fată ce renunță în tăcere, la căsătorie, pentru a nu-și lăsa fratele depărtat în vre-o țară străină, până la cea care cu crucea roșie pe braț, se duce să sfideze loviturile morții pe câmpurile de bătaie, dela tinăra femeie ce-și devotază viața ignoranței copiilor din popor, până la călugărița pioasă ce se roagă lui Dumnezeu să lase să cază pe capul ei toate păcatele celorlalți și care inocentă expiază în teribile penitențe, — ce gamă de altruism, dela micul sacrificiu până la darul unei întregi existențe!

Ciudat sentiment! El ia toate formele, găsește mii de expresii și pare sfortărea fecundă a mii de imaginații care găsește mii de mijloace de a face fericiți pe alții, pentru un moment, o zi, pentru viața toată!

Un tinăr renunță la distracția lui, pentru ca să nu lase singură, toată seara, o rudă bătrână; o fată tinăra nu-și face o rochie, pentru a ceda sorei ei mai mari și mai frumoase, care e destinată mai mult ca ea amorului și căsătoriei; un alt om lucrează noaptea, sacrificându-și repaosul, pentru a face un mic cadou femeii iubite; un altul doarme într'o odaie rea, fără aer, pentru ca unul din prietenii lui care îi e oaspe, să aibă o odaie mai frumoasă; o tinăra fată renunță la căsătorie ca să nu-și părăsească părinții săraci și bolnavi; un om tinăr renunță la căsătorie pentru a nu sdrobi un suflet căruia îi e legat... și fiice femeie, fiice om, își uită sănătatea, frumusețea, fericirea sa, pentru a nu se gândi decât la sănătatea, frumusețea și fericirea altora.

Ciudat sentiment! Acela care, la un moment al existenței sale, te face să vezi, cum posedat de altruism e fatal destinat, pradei tuturor egoiștilor; acela care începe prin a face un ușor sacrificiu, va trebui să facă absolut toate sacrificiile, până în capăt pentru aceia cari i-le-ar cere, — totdeauna și mai mari și mai importante! Acela ce și-a dat degetul mic dela mână dreaptă, va trebui să-și dea mână toată, amândouă mâinile, inima, ființa sa; acel ce a renunțat cândva la o bucurie personală, va trebui mai târziu să renunțe la toate bucuriile lui. El dorește să fie bogat, dar pentru a da altora; vrea să fie puternic pentru a asigura pe alții, făcându-i mulțumiți și fericiți; ar vrea să aibă forță fizică, vigoare, sănătate, pentru a și-le pune în serviciul altora; ar voi să aibă toate bunurile pământului și acelea ale inteligenței, pentru a le da celor lipsiți. Ciudat sentiment! Adeseori, foarte adesea, acoperit de cea mai mare modestie, de o mișcătoare discreție, totdeauna desinteresat, totdeauna având o cauză nobilă, totdeauna o țintă sublimă.

Și acesta e sentimentul omenesc care recoltează mai multă nedreptate și ingraturitudine: o mare parte a mulțimei disprețuiește altruismul, ca o formă de lașitate; alții nu se pot îndeajuns mira ca de o mare nebulie, alții în sfârșit surzi și orbi nu-l pot de loc înțelege. Dar toți la un loc, ca și sub un cuvânt de ordine, sunt de acord, când e vorba a se exploata altruismul; toți fiind de acord, a se mânji cu cea mai neagră ingraturitudine, cătră acela care își dăruiește așa de generos, ființa, persoana sa. Toți sunt de acord pentru a lăsa altruismul cu indiferență, asprimea și complectă lor părăsite. Ce împoartă? Altruistul nu e numai un apostol al fericirii aproapelui, dar e totdeauna și eroul și nu numai eroul dar, martirul! Și e un martir care-și adoră supliciu.

Altruismul e secretul sentimental și moral al fetei bătrâne.

Tradusă de Viorica Dumbravă.

Ilustrate cu motive românești și cu vederi din România ș. a. se pot căpăta la »Librăria Tribunei.»

Trupa d-lui Z. Bârsan la Alba-Iulia.

A trecut mai bine de o săptămână, de când a dat trupa dlui Z. Bârsan o reprezentație teatrală în Alba-Iulia. Până acum nu s'a scris nici o vorbă în gazetele noastre despre acest eveniment cultural important. Românii din Alba-Iulia par a se abate dela obiceiul, că lucrurile bune și de însemnătate să se aducă la cunoștința tuturor, ca și alții să se îndemne și să urmeze pilda bună. Sigur, își vor zice: tăcem și facem.

Scriitorul acestor rânduri nu e de părerea bălgrădenilor; să i-se ierte deci, dacă deși a fost numai oaspe la reprezentația din 2 Iulie, vrea să spună câte ceva despre cele văzute și auzite acolo.

Dl Bârsan a fost pentru întâia dată în Alba-Iulia. Cred însă că nu pentru ultima oară. Succesul moral și material ne întemeiază nădejdea, de a-l vedea pe dl Bârsan cât mai des pe la noi. Atâta lume românească adunată la un loc, atâta dragoste și entuziasm, rar o să întâlnească dl Bârsan în turneul său artistic.

Sala mare a redutei orașenești s'a dovedit de prea mică pentru a încăpea mulțimea de oameni dornici de a se desfăta și a vedea teatru românesc, jucat de actori dela teatrul național din București. O parte din public ne mai căpătând loc, a fost silită să asculte de pe la intrări, alții și mai puțin norocoși s'au întors cu părere de rău acasă. Bălgrădenii au fost în număr complet. Jurul încă a fost cât se poate de bine reprezentat. Preoți, notari, învățători și în general tot ce e român inteligent a venit, chiar și din cele mai îndepărtate unghiuri ale Albei-de-jos. Se zice că, chiar nici la serbările de acum 2 ani, cu prilejul adunării generale a Societății de teatru, n'a fost atâta lume.

Și când mai socotești, că s'a făcut puțină pregătire, în proporție cu reușita rară, tot mai mult te convingi, că stăm în preajma unei treziri generale și puternice a masselor de pe valea Mureșului și a Ampoiului, trezire, care va contribui în măsură mare și la sporirea forțelor politice ale poporului nostru.

Afișele vesteau, că se va juca „Răsbunarea” comedie franceză, localizată de dl Bârsan. În ultimul moment, poate influențat de împrejurarea, că atâta lume o să-l asculte, dl Bârsan a aflat cu cale a schimba comedia cu o piesă mai serioasă, care conține frumoase învățături morale. Așa s'a întâmplat că s'a dat piesa „Vânturătorii mărilor”, luată din viața marinarilor bretoni a căror dragoste pentru mare, cu toate primejdiile ei îngrozitoare, o simți la toată vorba.

Rolurile au fost susținute de doamna și domnul Bârsan, d-șoara Brașoveanu, sora dnei Bârsan și dnii Mărculescu și Țancovici. Asupra felului, cum s'a achitat fiecare de rolul lui s'a pronunțat publicul cu aplauzele, cari nu mai încetau la sfârșit de acte. Mai mult a plăcut dna Bârsan, ale cărei însușiri alese de artistă s'au remarcat dela prima înfățișare.

Dl Bârsan, care după cum îmi spunea nu a venit până acum la Alba-Iulia pentru că nu a fost chemat, sperăm că va considera frumoasa primire ce i-am făcut ca o chemare care se va repeta în fiecare an.

M. E.

INFORMAȚII.

A R A D, 11 Iulie n. 1911.

Din cauza sfintei sărbători de mâne, Petru și Pavel, numărul viitor al „Tribunei” va apărea numai Joi noaptea, la orele obișnuite.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță o urcare a temperaturii, fără ploi. Temperatura la amiază a fost de 22.1 % Celsius.

— **Maj. Sa la manevre.** Din Eperjes se comunică, că prefectul a primit dela cancelaria curții înștiințarea, că la manevrele ce se vor ține pe teritoriul acestui județ va lua parte și Maj. Sa. Sosirea regelui a fost anunțată pe 12 Septembrie. Dela Eperjes regele va pleca cu automobilul la Felsővizköz unde se află cartierul general al statului major.

Din acest prilej, prefectul a luat toate dispozițiunile necesare, ca podurile pe cari le va parcurge automobilul regal să fie întărite, iar drumurile reparate.

— **Nou cutremur la Kecskemét.** Azi noapte, orașul Kecskemét a resimțit un nou cutremur de durată de abia câteva secunde.

În oraș s'au început lucrările pentru repararea caselor. Au sosit din împrejurimi soldați, cari dau mână de ajutor. Cu toate că primejdia a trecut, locuitorii sânt și acum cuprinși de groază și preferă să doarmă afară, în curți și grădini. Locuitorii mai cu stare părăsese orașul, de teamă unui nou cutremur.

Îndată după prima știre despre cutremur, Maj. Sa a cerut, pe cale telegrafică, raport amănunțit dela guvernul unguresc.

În celalalte orașe cari au suferit de cutremur, liniștea s'a restabilit pe deplin și locuitorii și-au reluat ocupațiile zilnice. Numai în Kecskemét e haos.

Cam aproape toate casele au suferit multe stricăciuni, repararea lor reclamă un număr însemnat de zidari. E dureros că aceștia profită de mizeria generală pentru a stoarce prețuri exagerate. S'au întâmplat chiar și câteva cazuri de pungășire. Poliția a arestat doi zidari.

— **Apponyi nu poate fi profesor.** Am anunțat și noi, că profesorii dela facultatea de drept din Budapesta au înaintat o petiție ministrului de culte, prin care îl cereau pe Apponyi profesor de drept public la universitate. Imediat după această petiție s'a răspândit vestea, că deoarece curtea imperială nu poate suferi un astfel de om la o catedră atât de importantă din punct de vedere politic, Apponyi nu va fi numit. Acum se publică concurs pentru această catedră, care nu poate fi despărțită de catedra de drept administrativ.

— **Dr. Vasile Meșter,** avocat în Sasca-montană, și-a mutat cancelaria advocațională la Vârșot.

— **Călare din România în Franța.** Din Paris se anunță, că acum a sosit acolo noul atașat militar al României, căpitanul Ion Păun, care a făcut drumul lung de peste 3000 klm., din București până în Paris, — călare.

— **Inundații mari.** Ploile zilelor din urmă au făcut să se reverse riurile noastre. De pretutindeni vin știri despre inundații întinse, cari au pricinuit enorme pagube. Durere și de data aceasta mai mari au fost inundațiile, cari s'au revărsat asupra ținuturilor românești.

Apele s'au revărsat, însă, nu numai la noi în Ungaria, ci și în Bucovina și în România.

La Bicaz, Secuime, apele au pustiit multe vite, săpând temelile caselor.

La Vișeu, apele au prăbușit nenumărate case.

La Bucovina s'a vărsat Prutu., inundând toate satele din valea Prutului. Doi oameni s'au înecat în valuri.

MOBILE

În cea mai modernă execuție se pot procura la:

pentru dormitor
sufragerie
locuție; garton
în garnitură de
piele și de sramă
precum și covoare

C. W. Kessler

fabricant de mobile

Sibiu—Nagyseben, Str. Șaguna Nr. 7.

În Moldova, apele Prutului și ale Jijiei cresc mereu. Prefectura de Iași, fiind înștiințată de prefectura județului Botoșani, că apele Prutului vin mari și furioase a înștiințat populația satelor să se retragă cu vitele și tot avutul lor la deal. Primejdia cea mai mare fiind în comunele Scuteni și Prisăceia prefectura de județ a trimis mai multe echipe de lucrători în acele comune pentru a fi gata la orice eventualitate. Din Podul Iloaiei se anunță că apele Bahluiului revărsându-se au făcut adevărate ravagii nimicind sămănăturile și inundând orașul.

— **De urmat.** La propunerea membrului Victor Slăvescu, capelan, reprezentanța comunală din Mohu a decis cu unanimitate de voturi închinarea cârciumelor în Dumineci și sărbători pe durata zilei întregi.

— **Serbări culturale în Sătmar.** Ni-se scrie: la 6 August n. a. c. în Terebești (Krasznaterebeș) se va da un concert urmat de dans organizat de învățătorii și studenții români din comitatul Sătmarului, sub conducerea dlui D. Sutaș. Inceputul la 7 și jum. seara.

În aceeași zi Reuniunea învățătorilor gr. cat. din comitatul Sătmarului își va ține adunarea generală. După sf. liturgie ședința primă, în care se vor ține două prelegeri populare. La ora 1 d. a. banchet.

— **Intâmpinare.** Ni-se cere publicarea următoarelor: Din respect către opinia publică mă simt dator a reflecta pe scurt la comunicatul dat de corespondentul d-voastră, despre congregația dela Deva, și publicat în numărul 138 dela 7 Iulie n. al „Tribunei”.

Constată că cele ce se spun despre decurgerea discuțiilor în consfătuirea intimă, ce a premerschunării, a membrilor români, nici pe departe nu conțin adevărul, totul este o pervertire a stării reale.

Eu am propus, că pentru cazul când s'ar ordina votare restrânsă între cei 2 candidați mahiari, membrii partidului român să rămână asivi.

La rândul său, folosindu-mă de cuvântul de cheiere, am susținut fără nici o rezervă propunerea.

Har dlui, că în ieșirea mea de până acum în viața publică am ținut neclintit la principiu și n'am cunoscut rezerve.

Că este mistificare la mijloc rezultă de acolo, și corespondentul nu arată ce a propus d. advoocat Dr. V. Bontescu, ci în termeni generali și numai, că a spus adevăruri crude și a propus o potrivită folosire a situației date, și că propunerea aceasta la votare a primit o zdrobitoare majoritate.

De sigur că în aceasta formă nu s'a putut pune la vot și nici nu s'a putut vota căci nu este propunere concretă.

Atunci când d. corespondent va fi mai explicit și va spune conținutul propunerii se va putea restabili adevărul în toate amănunțele.

Să nu se sfiască să o facă.

Eu nu vreau să fac desvăliri cari îl aduc în contradicție, cu atât mai vârtos nu, căci cetățenii reflectând serios înșiși vor ajunge la aceasta judecată. — **Demian** protopresbiter.

— **Moștenitorul Siamului în Budapesta.** De dimineață seara Budapesta are un oaspe, despre sosirea abia azi s'a aflat. Moștenitorul de la Siamului, Chakrabongs, care face o călătorie de plăcere prin Europa s'a oprit pe câteva zile în Capitala Ungariei.

Vine, Moștenitorul își va urma drumul spre Viena, ca de-acolo, peste Berlin și Petersburg, să se întoarcă acasă.

— **Prăbușirea unei străzi.** În Budapesta s'a prăbușit ieri o parte din strada Arena tocmai când trecea pe acolo un car încărcat cu povară. S'apărsese un tub dela apeduct și apa care

curgea din el a măcinat o mare parte din subsol făcând niște spărturi considerabile. Vizitiul împreună cu un om care era în car au căzut în apă și erau în primejdia de a se îneca, dacă nu sosia ajutor grabnic. Au venit pompieri cu tulumbe de au secăt bălțile ce se formaseră și au scăpat pe nenorociții, dintre cari unul s'a ales cu răni grave la cap. A fost un noroc că nu s'a întâmplat acest accident cu tramvaiul care trecea tocmai prin locul acela.

— **Pentru „Budapesti Hirlap”.** În orașul Trecsen al fericitei și cultei noastre patrii, un ofițer eșit din academia Ludovica, un honved va să zică, unul de felul celor dela Pánade, un reprezentant al armatei naționale ungurești s'a năpustit zilele trecute asupra unui om, care-l făcea atent că-i strică legumele dacă trece mereu printre straturi și l-a bătut până la sânge cu latul săbiei. Nenorocitul era un bătrîn neputincios. Când a putut și el să se apere prințând o bucată de lemn în mână, viteazul ofițer vrednic de bărbăția lui Tuhutum a luat-o la sănătoasă și s'a întors cu doi soldați cărora le-a poruncit să-l prindă pe bătrîn și să-l ducă la casa orașului. Biețul om a suferit din nou palme și ghionturi până ce a putut fi scăpat de niște polițiști. Lumea privea îngrozită la aceste nemaipomenite barbarii și se gândea că gazeta dela Budapesta care injura mai deunăzi România pentru niște lucruri nu tocmai la fel, acum tace și nu scrie un articol de fond în care să prezinte această țară ungurească așa cum este, o țară în care ofițerii armatei naționale ungurești schingiuesc pe cetățeni ca niște zbiri sălbateci.

— **Congresul ziariștilor slavi.** Eri s'a deschis la Belgrad congresul ziariștilor slavi de pretutindeni. Congresul se ține în scupcina sârbească și ia parte la el afară de Sârbi, 50 ziariști Cehi, 30 Poloni, 50 Bulgari, 16 Ruși, 25 Croați, 20 Slavoni și 7 Slovaci. Autoritățile au dat o mare importanță acestui congres, reprezentate fiind toate în frunte cu guvernul. La deschidere ziariștii au făcut mari manifestații de simpatie pentru regele Petru. Ședințele continuă.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

16 Iulie n.

Caransebeș: Petrecere de vară în „Teiuș”, cu concursul „Reuniunii de cântări și muzică” din Caransebeș. Inceputul la orele 2 d. a. În caz de timp nefavorabil, petrecerea va avea loc la 23 Iulie n.

10 August n.

Reghinul-săsesc: Petrecere de vară în pavilionul din parcul orașului. Inceputul la orele 8 seara.

16 Iulie n.

Lipova: Petrecere de vară, concert și teatru („Paraliserul” de V. Alecsandri, „Chinematografal” de D. Boșca, „Ultima sticlă”, localizare) în hotelul „Regele Ungariei. Inceputul la orele 8¹/₂ seara.

Săcădate: Concert dat de corul țăranilor în școala română gr. or. din Săcădate. Inceputul la orele 7¹/₂ seara.

ECONOMIE.

Institutul internațional pentru studiul problemei claselor de mijloc. Acest gezământ, fundat în 1903, la Stuttgart, are de scop strângerea întregului material de fapte privitoare claselor de mijloc din diverse țări.

Institutul exclude ori ce chestiune politică sau confesională și se ocupă, în special, cu:

1. Măsurile autorităților publice, precum: legi, proiecte de legi, documente parlamentare, deciziuni, regulamente, rapoarte, etc.

2. Documente relative la corporații, sindicate, institute de credit, etc.

3. Literatura ce se referă, în general, la clasele de mijloc.

Institutul publică materialul adunat într'un buletin, ce apare regulat, lunar, în limba franceză și engleză.

Pe lângă acest buletin, „comisia pentru studiul creditului”, ce lucrează ca o secție a Institutului, a dat la iveală o serie de monografii foarte instructive, privitoare la problema creditului popular în diferite state.

România, în ultimul timp, prin ministerul industriei și comerțului, apreciind tendința științifică și imparțială a Institutului, a hotărât să-i acordeze o subvenție anuală și să se intereseze, mai de-aproape, de lucrările sale.

Pe de altă parte, institutul a decis tipărirea unui raport mai lung asupra problemei creditului popular în țara noastră, — care credem că va apărea până în toamnă.

Viitorul congres — al 3-lea — al institutului va avea loc la 28—30 Septembrie st. n. 1911, în München. Programul congresului este următorul:

1. Școala și clasa mijlocie; 2. adjudecarea licitațiilor publice asupra clasei mijlocii; 3. clasa de mijloc în raport cu întreprinderile și societățile cooperative; 4. industria casnică în Bavaria; 5. femeia în industrie; 6. asigurări muncitorești; 7. lipsa periodică de carne și pâine; 8. deteriorarea mărfurilor.

Referenți vor fi următoarele persoane: consilierul de instrucțiune publică Dr. Kerschensteiner din München, deputatul Dr. I. Erding, șef de divizie în ministerul de comerț belgian; Dr. Lambrechts, din Bruxelles; consilierul comercial H. Nagler, din München; secretarul camerei de meserii din Ulm, d. Schuler; d. profesor Dr. Ruhlan din Berlin, consilierul de district Dr. Schmelz, din München.

S'au trimis invitații guvernelor statelor federate și statelor străine.

Congresul este accesibil și acelor cari nu sunt membri. Comunicările de participare se vor adresa comitetului congresului, la München, Promenade-Platz 22.

O nouă subagentură a „Albinei”. La 2 c. a fost inaugurată o nouă subagentură a „Albinei” în Iernut (Radnót) com. Târnava-mică. Noua subagentură stă în legătură cu agentura princi-

NETUSIL VINCE | **GAȘOVIA-KASSA Fő-utca 80.**

Înainte: **KAROL ELISCHER**

Import de cârnuri afumate, cârnățarii și sala m. | Serviciu prompt. — Cataloge trimitem gratuit și franco.

pală din Sănmărtin și este pusă sub conducerea d-lui Nicolae Todea.

Pentru cultura oilor. Conduc de scopuri înalte economice, comitetul central al „Reuniunii române agricole sibijene”, doritor de-a cunoaște starea oieritului din comitat, și aceasta cu scop de a veni cu ajutorul posibil acolo unde este neapărat, a lansat către primăriile noastre comunale următoarea rugămintă:

Onorabilă Primărie Comunală! Scopul „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului” dorind înaintarea în toate ramurile economice și așa și pe terenul oieritului, cu care se indeletnicește o mare parte a poporului nostru, pentru a ne putea face o oglindă fidelă despre starea oieritului nostru, Vă rugăm să binevoiti a ne răspunde la întrebările din consemnarea alăturată și a ne-o retrimite cu posibilă grabire și în cât ar fi cu putință însoțită de o cantitate oare care de lână (3—4 suvițe) și aceasta cu scop de-a putea determina tăria, tensiunea și elasticitatea ei. (Întrebările din conspect sunt: Câți miei se află în comună? Câte noatine și noatene? Câte oi mari? Câți berbeci? La care rasă aparțin? Câtă lână dă o oaie în termin mijlociu? Cât a fost prețul (ferdelei, chilogramului sau ocalei?) minimal și maximal al lânei? S'a vândut lână spălată sau nespălată? Vândutu-s'a ea locuitorilor din Cisădie sau și din alte părți?).

Sibiiu, în 15 Iunie st. n. 1911.

Cu dragoste frățească:

Comitetul central al „Reun. rom. de agricultură din com. Sibiiului”.

Pant, Lucuța,
prez.

Vic. Tordășianu,
secretar.

BIBLIOGRAFII.

La Librăria „Tribuna” se află de vânzare următoarele albumuri:

Expoziția Națională Română 1906 K 2.—

Expoziția generală Română K 2.—

Porturi naționale K 2.—

Amintiri de România. Expoziția Națională Română 1906. Cu ocaziunea jubileului de 40 ani de domnie a M. S. Regelui Carol I. K. 2.—

Din Bucovina. Vederi și porturi naționale K 4.—

Din Ardeal. Vederi și porturi naționale. K 4.

Amintiri din „Războiul Independenței” 1877 până în 1878 format 25×16 cm. broșat K 2.— 1877—78 legat în pânză, format 33×25 cm. K 6.

Leon Tolstol.

57

RĂZBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

El reveni imediat și inclinându-se cu respect, îl lăsă pe prințul Andrei să treacă înainte și-l introduse în cabinetul ministrului de război. Sentimentul voios care umpluse până atunci pieptul prințului rus, se evaporă ca prin farmec când trecu pragul ministrului; el se simțea umilit, și simțământul acesta se schimbă fără de voie într'un simțământ de dispreț. Spiritul său ingenios găsi numai decât îndreptățirea acestui sentiment. — Oamenii aceștia, cugetă el, găsesc că o victorie e ușor de câștigat, fiindcă n'au mirosit niciodată praful de pușcă.

— Veniți din partea feldmareșalului, general Kutuzov? Sper că aduceți vești bune. Ați avut o întâlnire cu Mortier? O victorie? Era și vremea.

El luă depeșa care-i era adresată și începu s'o citească cu o expresiune de tristețe.

— Ah! Doamne, Doamne! strigă el în nemțește, Schmidt mort? Ce nenorocire!

Citi apoi toată depeșa, o puse pe masă și privindul pe prințul Andrei:

— Ah! ce nenorocire! Și spuneți că afacerea a fost hotărâtoare? Cu toate acestea Mortier nici n'a fost făcut măcar prizonier... Sunt foarte mulțumit de veștile acestea, cu toate că moartea lui Schmidt ne face să

Armata Română. Legat în pânză. Originalele lucrate de pictorul T. Ajdukiewicz. Un album mare de 25×41 cm. K 13.—

Albumul Armatei Române 1877—902 legat de lux în pânză în format de 47×36 cm cu 134 pagini fotografii și 37 pagini istoricul armatei române K 22.—

Albumul Armatelor Europene, 120 grupuri militare în aquarele fine și 52 figuri negre. Legat în pânză K 6.—

Au apărut și se găsesc de vânzare la „Librăria „Tribuna”:

I. C. Panțu: *Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*, 8° mare, I—VIII+214 pag. Cor. 2.

Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII+324 pag. Cor. 4.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pag. Cor. 1.

Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX+160 pag. Cor. 3.

Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea terminilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X+322 pag. Cor. 3.50.

Puncte nouă de vedere la Calcularea Conturilor Curente. Cor. —.60.

La comanda să se aduagă și cheltuielile de poștă (porto).

A apărut și se găsește de vânzare la librăria „Tribuna” cu prețul de 50 bani:

«Ce e Tribuna zilelor noastre» de Octavian Goga.

Cuprinsul broșurii e:

1. Noua harță și urzitorii ei.
2. Adevărații «proprietari» ai «Tribunei».
3. Un paradox frivol: Tovărășia «Tribuna» — Mangra.
4. Tabu.
5. Rostul scriitorilor în «politică».
6. Două mentalități: Budapesta — București.

plătim scump această victorie. Majestatea Sa își va exprima prima fără îndoială dorința de a vă vedea, dar nu astăzi. Vă mulțumesc, odihniți-vă. Veniți, vă rog, mâine după revistă, la recepțiune; de altminterlea vă voi înștiința eu...

Zimbetul cam neghioab care crispa chipul ministrului, dispăruse în timpul acestei convorbiri, ca să reapară din nou după ce rosti vorbele de mai sus.

— La revedere. Vă mulțumesc. Fără îndoială că împăratul va dori să vă vadă, repetă el, inclinându-și capul.

XXXV.

Prințul Andrei fu găzduit la Brünn de către prietenul său, diplomatul rus Bilibin.

— Ah! scumpe prințe, nimic nu-mi putea face o plăcere mai mare. Franz, du bagajul prințului în odaia mea, se adresă el servitorului care-l însoțea pe Bolkonsky. Și ai venit ca un mesager al biruinței?

După ce-și făcu o leacă de toaletă și-și schimbă hainele, prințul Andrei intră în luxosul cabinet al diplomatului și consumă cu mare poftă dejunul servit.

Bilibin se așeză tihnit în fața căminului. El era un bărbat de treizeci de ani, holțiu, și făcând parte din aceiași lume ca și prințul Andrei. Se cunoșteau din Petersburg, dar prietenia lor se întărise și mai mult în vremea petrecerii prințului Andrei la Viena, ca aghiotant al lui Kutuzov.

Intocmai cum prințul Andrei promitea o frumoasă carieră militară, Bilibin promitea una și mai strălucită în diplomație. Locuise în Paris, în Copenhaga și ocupa acum un post important la Viena. Cancelarul și ambasadorul rus din Viena aveau o mare stimă pentru dânsul.

— Acum, povestește-mi faptele d-tale, făcu el.

7. Prin noi înșine.

8. Adevăruri.

9. Scrisoare deschisă către dl dr. A. Vaida.

POȘTA REDACȚIEI

M. S. Adresați-vă dlui V. C. Osvadă în Hunedoara (Vajdahunyad).

D. M. (Târlungeni). V'am răspuns în scrisoare particulară.

I. T. (Ciudanovița.) Nu știm nici noi unde e află. E în călătorie.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și 1911

BEISZ
MIKSA
fabrică de
MOBILE
in
Oradea-mare-Nagyvárad
Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

Dentist in Cluj.
NAGY JENŐ
„specialist pentru dinți artificiali fără pod in
CLUJ-KOLOZSVAR.
(La capătul străzii Jókai, in casa proprie.)
Pune dinți și cu plătire in rate pelângă garanță de 10 ani.
Dentist in Cluj.

Bolkonsky povesti bătălia și vizita sa la ministrul în chipul cel mai modest posibil, fără a vorbi de dânsul.
— Când le-am adus vestea biruinței m'au primit ca pe un cânc într'un joc de popice, sfârși el.
Bilibin zimbii.

— Cu toate acestea, scumpul meu, și cu tot respectul meu pentru armata ortodoxă, sunt de părere că victoria d'voastră nu e din cele mai strălucite. Cum vă văliți cu toată armata asupra bietului Mortier care n'avea decât o diviziune, și el încă găsește cu cale să vă scape din mâni? Unde e victoria?

— Cu toate astea, făcu prințul Andrei, putem spune fără să ne lăudăm, că biruința noastră tot e mai bună ca înfrîngerea dela Ulm!

— Pentru ce nu ne-ați prins cel puțin un mareșal?

— Pentrucă totul se petrece altcum de cum credeți, pentru că totul nu e orinduit de mai înainte ca o paradă. Socotiserăm, după cum ți-am spus, că ajungem dușmanul la orele șapte de dimineață și nu l-am putut ajunge decât la cinci seara.

— Și de ce nu l-ați ajuns la șapte dimineață? Trebă zimbind Bilibin.

— Și de ce nu l-ați înștiințat d'voastră pe Bonaparte pe cale diplomatică, că ar face bine să părăsească Genova? răspunse prințul Andrei pe același ton.

— Știu, făcu Bilibin, că vă închipuiți că ne e foarte ușor, stând la vatră, să vă imputăm că nu faceți nici un mareșal prizonier. E adevărat, și cu toate astea de ce nu l-ați prins pe Mortier? Și nu te mira deci dacă ministrul de război sau chiar împăratul rege Francisc nu se bucură de isbânda d'voastră, fiind că nici eu, un mic secretar de ambasadă, nu mă simt transportat de bucurie.

(Va urma).

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár, Colțul străzii Wesselényi și Szép, vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și toffelul de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în Agrád se află de vânzare în cantitate mare și mic:

vin vechiu și nou Moderat.

PROFESOARĂ

cu o calificare pentru școlile civile, dă instrucție din limba germană și franceză. Adresa la »Tribuna«

Pământ

Se vând pământ de cca 212 jughere ungurești, e de loc, de tot lângă stațiunea Nădlacului (Nyádlak). Constă din arătură și livadă, cu pășuni deajuns pentru vite, magazină și locuințe. Licitația se ține în 30 Iulie nou în casa comunală din Nădlac. Deslușiri dați la Șerban Halle a/ Saale Wilhelmstrasse Nr. 16. Germania.

Caut un post de pădurar

Se caută ca conducător în vre-o moșie din România, sunt de 31 de ani român silvicultor absolut cu paxă de mai mulți ani căsătorit în domeniuri mari și sunt vărsat în toate ramurile economice. — Postul îl pot ocupa cu 1 August. Oferte la adresa Adm. »Tribuna« în Arad.

Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu

aranjat conform tuturor recerintelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann; (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium, băi medicinale și electrice, gimnastică etc.) 30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, histerie, amemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.)

Cură de slăbire și îngrășare.

În stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

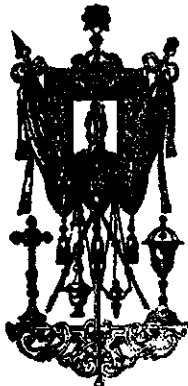
Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Luca K. Alexievits

pregătitor de haine preoțești

NEOPLANTA — UJVIDÉK.

foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Recomandă atelierul său asortat cu toffelul de recvizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică.

Pregătește tot felul de icoane sfinte legate frumos cu aur și mătăasă, steaguri, prapore și altele.

Icoana Mormântului lui Christos îl face

LUCZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor Szeged, Laudon-u. 9.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești femeiești de copii și preoțești, postav, de mobile, haine de doliu etc. Mai departe primește curățirea penelor de pat, cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din provincie se efectuează imediat.

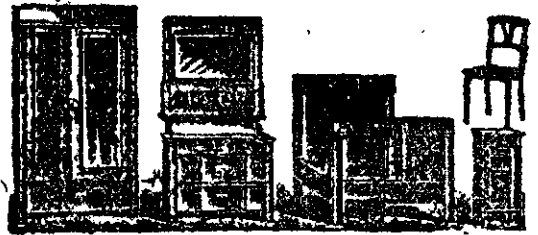
Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile

NAGYENYED, Rozsa-utca.

(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificății. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrare în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după plăsurile proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primește garanția cea mai extremă. Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenea și fotolii.

Mme Elise Weissberger

mare depozit de corsete,

Timișoara-Temesvár-Józsefváros

Strada Kossuth Nrul 15.

Fabricațiuni proprii:

Corsete moderne se pregătesc după măsură, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Mare asortiment în cordoane de dame.

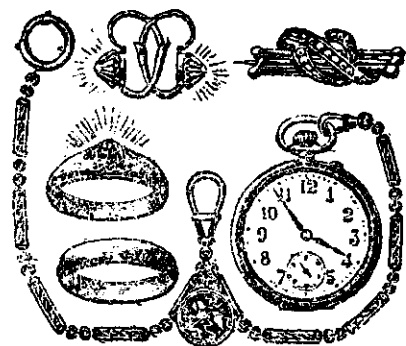
Primesc reparaturi de branșe.

Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaericale fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaericale și ceasuri, pe lângă garanță Prețuri solide! — Serviciu prompt!

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și ajutori bisericești.

Intemeiat în 1888

Telefon pentru comit. și oraș 493.

Literant excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

În colțul străzii Lonovica și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul »Hungarie

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoțimel cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

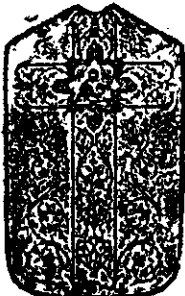
- sau altfel de ajusturi bisericești -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale

- necesare la formarea ajustărilor bisericești. —

Pentru literările mele iau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

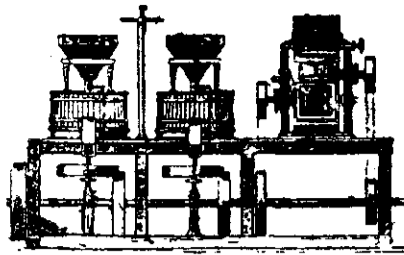

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte în Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane bisericești.

Ține în depozit cruci mari pentru drumuri de țară și dulcie.

KALNAI S.

fabrică de motoare și turnătorie de fier în Murăș-Oșorhei-Marosvásárhely

Motoare cu benzin și olei brut, locomobile motoare absorbitoare de gaze. Mașini motoare cu benzin automobile pentru arat și imblătu. Primește tofelul de montări pentru mașini, mașini cu aburi, stabilimente industriale și încălzirea cu aburi, precum și executarea a tofelul de aliaje de fier și metale

montarea deplină a morilor

precum și reparări în branșa aceasta.

Garanță deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

Haine bărbătești și femeiești, întregi sau desfăcute, draperii și perdele de dantelă, haine de piele, odăjdii, acop. de altare le

curăță și vâpsește

mai bine și mai ieftin dnul Fintzler Ferencz, vopsitor și spălător chimic în Nagyvárad, Bazárépület, în latura dinspre teatru. În vecini cu ciornicarul Kepes.

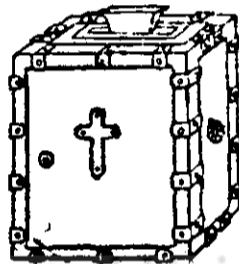
— Rog să se țină seamă la firmă. —

A. SCHLEZACK

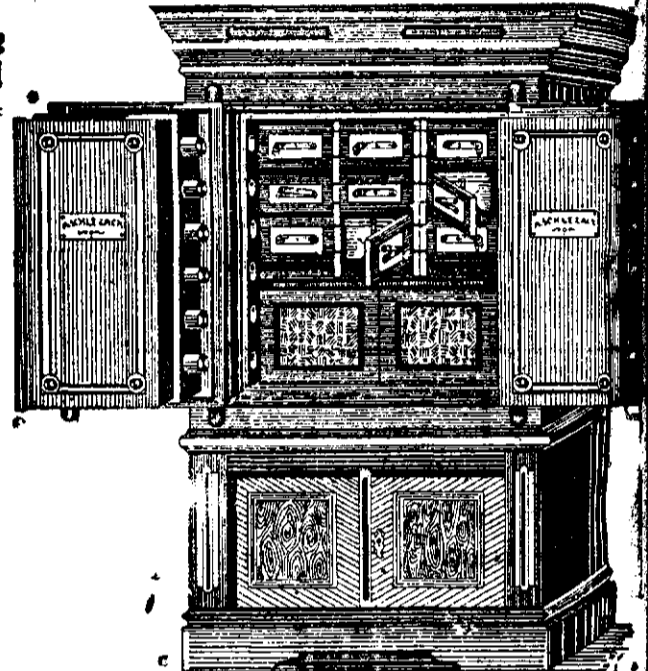
fabrică de casse pentru bani și tresoare în

Sibiu-Nagyszeben, Lederer-g. 2.

Fabrică casse cu sertare din scyllolith și asbest incombustibile, recunoscute de cele mai bune. Sertare și casse panterate sigur din antogen și thermit, camere panterate, casse pentru acte, case, prese pentru copiat, lacăte de siguranță, etc.

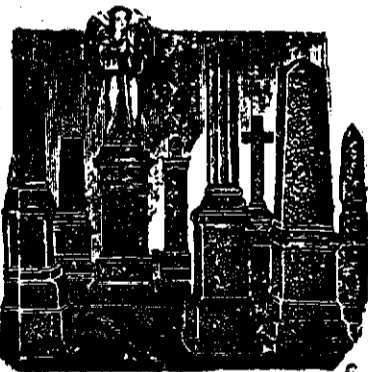

Referindu-vă la ziarul nostru vi-se trimite prețuri curente gratuit și porto fr. Fabricare din materialul cel mai bun.

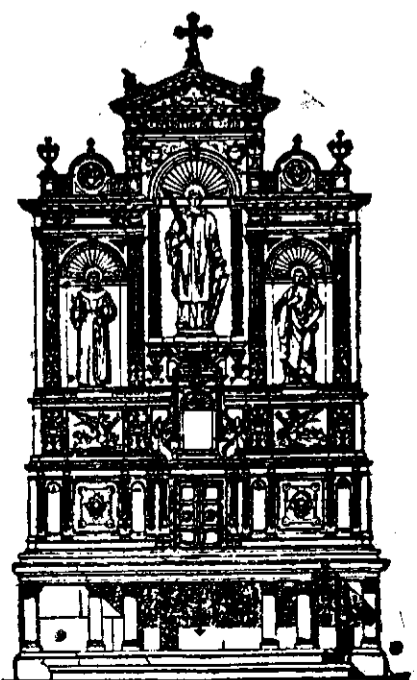

Nagy József, sculptor.

Fabrică cu instalații electrice de orice mobile din marmor, grănit, sienit și marmor de labrador în Brașov—Brassó.

Primește spre efectuare orice lucrări de sculptură, precum și pietrii sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Comandele se execută grabnic și conștiințios.

Szeifert János

sculptor,

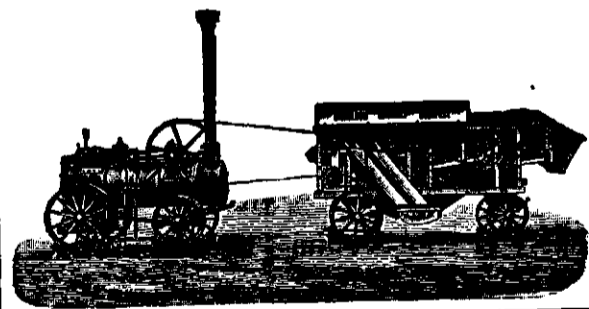
Arad, Magyar-utca 29.

Pregătește tofelul de lucrări din acest ram, ca iconostase, amvoane, aranjamente pentru biserici și salon, tofelul de sculpturi pentru tâmplari. Reparaturi se efectuează prompt; comandele din provincie se execută grabnic. — Pentru aceasta solicit binevoitorul sprijin al publicului

Cu stimă: Szeifert János.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de trierat cu 8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 mașină cu 4½ cai putere și mai multe motoare cu benzin de trierat, pe cari le putem pune imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garanță. — Condițiuni avantajoasă de plătire în rate.

Frații Burza

Arad, Boros Béni-tér nr. (Casa proprie)

În 1904 a câștigat dela societatea din Budapesta a vopsitorilor auritorilor și instructorilor diplomă. —

Taferner Anta

auritor de biserică și saloane Versecz, Temesvári-u. 11.

Primește spre executare, conform planșă aurire și reparare, iconostase, altar, mormânt, accoperis de turnuri, aranjamente bisericești apoi pregătirea tuturor lucrărilor de branșa aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor deasemenea și orice icoane bisericești. La dorința pregătesc, privesc, pentru vederea lucrărilor în provincia noastră — speșele mele proprii — Execuție promptă. Serviciu conștiințios.

Fabrica de prăjitoare de cafea și
căminuri brevetate a lăcătarului :: ::

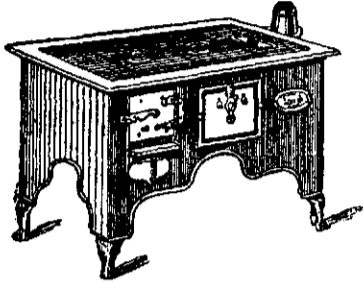
Ifj. Fazakas Ferencz

Szepsziszentgyörgy, Gróf Mikó-u. 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea
brevetate și căminurile (șparhert) recunoscute de
cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat
peste 400 bucăți.

Primesc și eșecut pelângă
prețuri moderate orice lucrări de
strungărie în fier, repararea ma-
șinelor și mecanismelor de fier,
a casselor etc. pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care
se referă la ziarul acesta preț-
curent despre prăjitoarele și că-
minurile sale brevetate.

Abonați și răspândiți

Tribuna Poporului

foaia țaranului român.

P. T.

Prin aceasta Vă încunoștiințez, că eu am abzis
de a mai fi membru în Societatea primă a fabricii
de pălării.

Deci îmi recomand atelierul meu bogat
asortat cu totfelul de pălării pe care îl
conduc sub firma proprie.

Principiul meu este: bun, solid și cu prețuri
remunerate.

Fabricațiune proprie în pălării țărănești.

Cu deosebită stimă:

Carol Tartler,
pălărier.

Atelierul și locul de vânzare: **Strada Pungari-
lor No 11.**

Garanție
deplină.

Serviciu
prompt.

Carol Tartler, măestru pălărier

Bistrița, Strada Pungarilor No 11.

Pentru pălăriile cari sunt provăzute cu chipul: Marca de
scutire, garantez!

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE

VÎRSET

strada

Kudritzker No. 44-46.

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobi-
lele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
— moderate.

Mare depozit de pianе
excelente, covoare, per-
dele, țesături foarte fine
— și mașini de cusut. —

Specialitățile cosmetice ale lui
Dr. Odor Béla, farmacist

se află în farmacia »Steaua de aur«

Aiud — Nagyenyed, Fötér, (cott. Alba inferioară).

Cremă de Aiud pentru folos de
noapte. Mijloc
ireproșabil pentru albirea și moierea
pielei; nu conține nici un ingredient
dăunător de mercuriu. Prețul unui
borcan 1 cor. 20 fil.

Cremă de Aiud pentru folos —
peste zi; dease-
menea moaie pelea, nu-i unșuroasă și
păstrează foarte bine pudra. Prețul
unui borcan 1 cor. 20 fil.

**Lichid pentru moierea și al-
birea mânilor** dă pielei un alb de
culoarea marmoru-
lui. O sticlă 1 cor. 10 fil.

Săpun din cremă de Aiud
cu miros admirabil cu 1 cor. 20 fil.

Pudră de Aiud în trei culori. o
cutie 1 cor. 20 fil.

**Petroform pentru spălarea
părului** oprește căderea părului și
formarea mătreței, întărește
pielea și ajută la creșterea părului. O
sticlă 1 cor. 80 fil.

Spirit de plante din Ardeal.
Făcut din frunzele și rădăcinile buru-
ienilor de leac, dă părului un lustru
frumos, și-l face moale. Prețul unei
sticle 1 coroană 70 fileri.

Bay-Rum Samphoo pentru culti-
varea păru-
lui și a pielii. O sticlă 2 cor.

Praf Sampoo pentru spălarea pă-
rului și ținerea curată
a pielii, mai ales la femei. Un pachet
25 fil. 10 pachete 2 cor.

Hair-Reneiver (lapte pentru re-
generarea păru-
lui) părul cărunț își recapătă culoarea
originală. O sticlă 1 cor. 8 fil.

Apă aromatică pentru gură
și păstrarea și curățirea dinților. O
sticlă 70 fileri.

Apa de gură Formosan pentru
desin-
ficierea gurei și a dinților. O sticlă
1 coroană 80 fileri.

Praf pentru dinți Hydrosan
mijloc de mână întâi pentru albirea
dinților și desin-
ficierea gurei. O cutie
1 coroană 20 fileri.

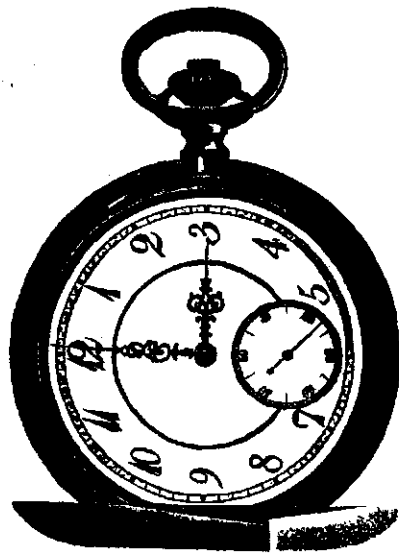
Picături pentru dinți veritabile
americane
O sticlă 60 fileri.

Lichid de brad (Espirt de Bois)
pentru parfumarea
camerilor și desin-
ficierea apartamen-
telor bolnavilor. O sticlă 1 cor. 30 fil.
Tub pentru împrăștiarea acestuia 50 fil.

In atenția cumpărătorilor de mobile

le recomand magazinul meu din Arad, strada Fejsze No 6 unde țin în depozit: aranjamentele cele mai moderne, pentru dormitoare, sufragerii și saloane cu prețuri moderate. Primesc comenzi în atelier conform cerințelor preliminare și mustrelor ce le servesc publicului. — Condițiile cele mai favorabile. Cu stimă:

Csatlós András,
măsar și dulgher.

Cele mai bune
orologioare
— cele mai solide și cele mai după modă —
juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chelașie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

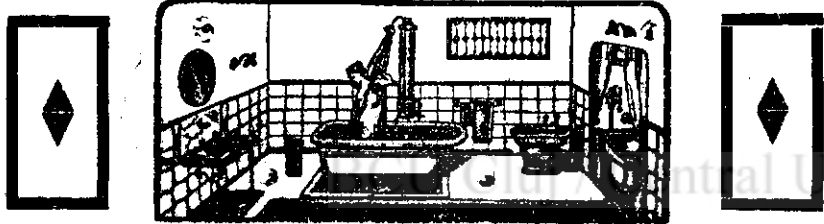
CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT. Notez că numai acela vor primi catalogul gratuit care îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cettit anunțul în Trib.) Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și pentru edificii,

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efectuează repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

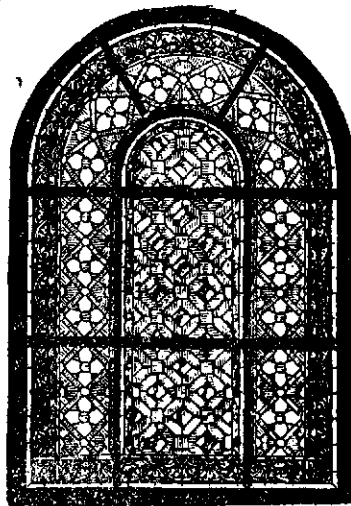
FISCHER TESTVÉREK

lustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi pictură specială pentru geamuri de biserică BUDAPEST, VIII., Koszoru utca Nr. 27.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

← Mare depozit de sticlă în plăci. →

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințioșitate.

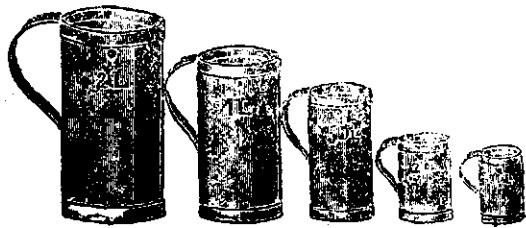
Telefon 66—82.

Schwalb Adolf fia Vilmos

tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Colțul străzii Murányi.

Pregătește totfelul de lucrări de tinichigiu, articole pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie, vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsuri de litru din tinichea albă ori nickel, cane pentru olei, lack ori petrolu, facle, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare“ în

Brașov, Strada Claustrului 11.

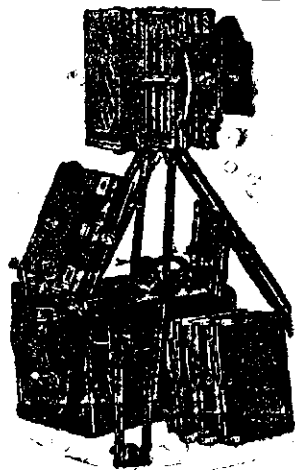
Mare alegere în ceaiuri fine, cele mai bune rumuri, prăjituri pentru ceai, cognac, cafea naturală și prăjită, precum și esențe franțuzești și germane. Parfumerie, articole de toaletă, bandaje desinfectorii, calii chimice, și vâpseli.

Mare depozit în

aparate de fotografiat

și articole necesare.

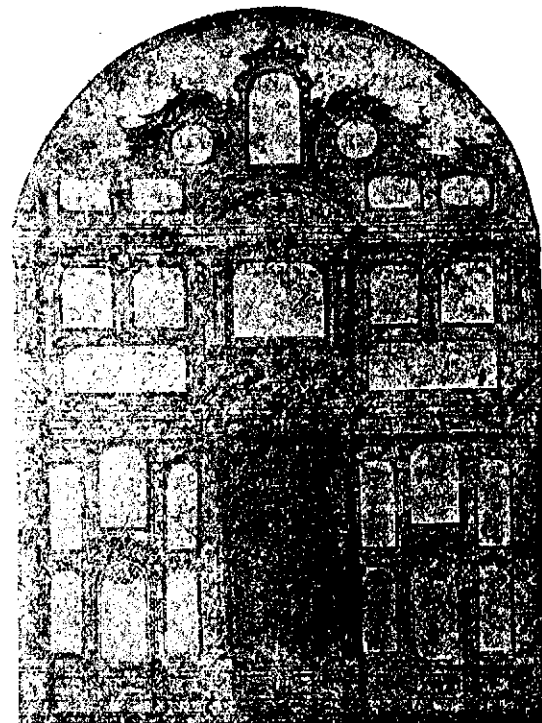
Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Schmidt János succesor Schmidt Ferencz

instituit pentru ridicarea altarelor în

Budaposta, Köbányai-ut 53.

Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pelângă prețuri convenabile. Se recomandă ca specialist, de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și primirea muncii o face pe speșele sale proprii. Prețuri moderate. Condiții favorabile de plată.